Bandiţii CHINEZI

SAU TEROAREA IN MANCIURIA

ŞTIREA aceasta a apărut nu de mult:

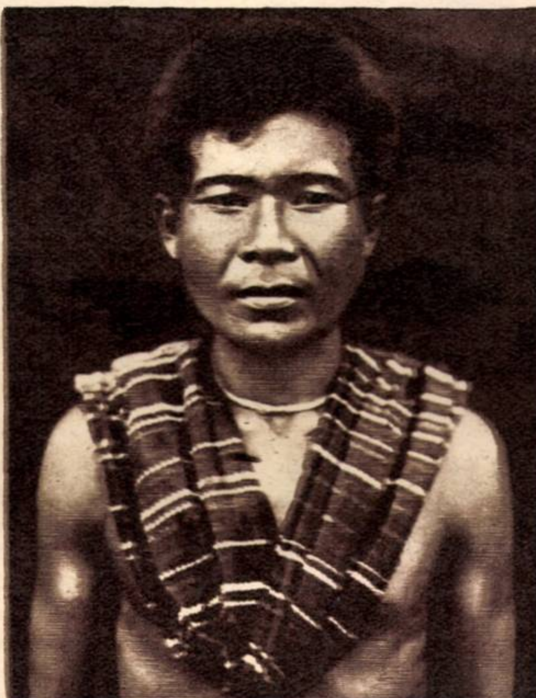
„Două mii de bandiţi — ne anunţă o telegramă din Peking — după ce au susţinut o luptă crâncenă cu patrusute de soldaţi din divizia generalului Sung Yang, au ocupat oraşul Tschang-Pong, la douăzeci şi cinci mile de Peking. Autorităţile fac tot posibilul ca să împiedice agravarea situaţiei".

Aşa dar, iată lovituri criminale alături de cari acelea ale banditilor şi gangsterilor noştri cei mai fioroşi, apar ca nişte isprăvi ordinare făcute la voia întâmplării, fără urmă de stil şi fără proporţii.

In adevăr, brigandajul a depăşit tot ce se poate închipui în fapt de organizaţie şi mijloace perfecte de acţiune, în China de astăzi, unde modernismul cel mai înaintat se învecinează cu anumite forme de viaţă cari ne transportă cu veacuri în urmă, în Evul mediu cel mai întunecos.

Acolo, banditismul, face parte din viaţa socială şi cineva e brigand aşa cum aiurea e şef de orchestră, ofiţer de carieră, notar sau medic.

Or, cum au putut să se formeze aceste trupe formidabile, compuse din mai multe mii de jefuitori, care e numărul lor exact şi cine sunt conducătorii lor?

Tip de bandit chinez.

Bandiţi chinezi pregătindu-se să pornească la atac.

Iată subiectul pasionant al articolului pe care-l oferim astăzi cititorilor noştri.

* * *

De cele mai multe ori, în ţările noastre, criza loveşte o anumită ramură a producţiei, obligând apoi muncitorimea să stea cu braţele încrucişate. Ajutoarele de şomaj, operele de binefacere şi de solidaritate socială se însărcinează atunci să îndulcească asprimea vieţii acestor oameni ajunşi să trândăvească fără voia lor, dându-le putinţa de a trăi.

In China, nimic din toate astea. Când cultivatorul nu reuşeşte să vândă produsul ogoarelor sale şi cade în mizerie, el se face bandit, aşteptând vremuri mai bune spre a redeveni iarăşi un paşnic şi cumsecade cultivator.

Şi, cum teritoriul e imens, iar sărăcia şi şomajul în China a ajuns în stare cronică, briganzii sunt în număr mai mult decât considerabil. Aşa cam la o sută de mii, cifră—să zicem—îmbucurătoare, deoarece acum câţiva ani, aceşti bandiţi trecuseră de patru sute de mii.

De altfel, ţăranul transformat în bandit, nu simte nevoia să se posteze la o cotitură şi să pândească trecerea victimei ocazionale. El n'are decât să supravegheze, în satul lui, sosirea câtorva bande mari, comandate de unul din acei şefi pentru cari brigandajul este o carieră ce poate să ducă la orice.

El se alătură acestor trupe, fără nici o formalitate, urmându-le în toate actele lor de prădăciuni, de incendieri şi de omoruri. Apoi, când soseşte anotimpul prielnic, când situaţia pare să se îmbunătăţească, ţăranul se va întoarce liniştit în satul lui. Acest brigandaj rural, nu e însă decât o parte minimă din fenomenul gigantic care se cheamă banditismul chinez.

Numai în cursul anului 1935 — şi e uşor de înţeles că statisticele sunt sub realitate în acest gen de isprăvi — zic, numai în 1935 au fost atacate patruzeci de gări, cincisprezece convoiuri de trenuri au fost distruse, iar cât despre victime, autorităţile au renunţat să le mai indice numărul.

Asemenea atacuri se desfăşoară mai cu seamă pe calea ferată din Estul Chinei care, fiind mai slab supravegheată, oferă bandiţilor mai multă siguranţă şi mai puţine primejdii; pe câtă vreme liniile dela Sud, păzite de Japonezi, sunt prădate mai rar...

* * *

Istoria Chinei e strâns înrudită cu istoria banditismului. De fapt, dinastia Manciuriană a fost întemeiată, acum trei sute de ani, de către un bandit de clasă mare: Nurachi. Mai aproape de noi, Tschang-Tso-Lin, — bătrânul mareşal care vreme de douăzeci de ani a fost stăpânitorul întregii Manciurii, nu era decât un bandit. Mongol de origină, el îmbrăţişase această profesiune încă din vârsta cea mai fragedă. Curagios, cu mintea ageră şi pătrunzătoare, adunase repede o bandă numeroasă, ajungând să semene groaza pe tot cuprinsul Imperiului Ceresc.

Japonezii cari se pricep să utilizeze şi să tragă folos din orice şi dela oricine, chiar când e vorba de un bandit, dădură lui Tschang-Tso-Lin — în timpul războiului ruso-japonez — titlul de general, trimiţându-l în urmărirea şi hărţuirea ariergărzilor ruseşti puse pe fugă.

Sfârşindu-se războiul, puterea lui dobândise atâta strălucire, încât a fost numit şef al armatei imperiale chineze. In sfârşit, Republica, n'a putut la rândul ei decât să-i recunoască autoritatea, învestindu-l cu sar-

Campament al bandiţilor chinezi în Manciuria de Sud.

O ceremonie a banditilor chinezi aparţinând „Suliţelor roşii".

cina de guvernator.
După ce a trecut prin toate evenimentele complicate ce s'au desfăşurat apoi, rând pe rând, în ţara lui, Tschang-Tso-Lin trebui să piară, victima unui atentat misterios, în 1928.
Cu timpul, s'au ivit alţi bandiţi faimoşi, ca de pildă tătarul Tang-Yu-Lin care, după ce a domnit ca tiran asupra Manciuriei de miază-zi, în câteva zile îşi pierdu tronul, tezaurul, familia şi trupele.
Decăderea imperiului chinez, neputinţa republicei de a pune stavilă anarhiei, au lăsat ţinuturi imense deschise lăcomiei celui mai tare şi mai cumplit.

Faimosul general Mah într'unul din costumele în care se deghizează (mandarin).

Intocmai ca în Europa, în epoca formării marilor seniorii...
Numai în faţa unei forţe şi a unui risc în adevăr temute, bandiţii dispar... ca să apară la câtva timp după aceea, mai tari şi mai fioroşi decât înainte.

* * *

După cum vom vedea, în China, soldatul e sinonim cu banditul. Şi iată unul din sutele de cazuri cari vin în sprijinul acestei afirmaţii. In anul 1932, trupele chineze de sub comanda generalului Tin-Tchao, cari pretindeau să astupe drumul năvălitorilor japonezi, fiind bătute, căutară refugiu dincolo de frontiera sovietică. O armată de douăzeci de mii de oameni, zdrobită de inamic, se transformă repede într'o hoardă de bandiţi. Aci, se cuvine să cităm un episod dintre cele mai curioase, un episod pirandellian şi poate chiar mai savuros... fiindcă s'a petrecut în China.
Generalul Mah, unul din cei mai populari şi iscusiţi duşmani ai Japonezilor, era urmărit, pas cu pas, de aceştia. Trebuia, deci, să le zădărnicească planurile, să împiedice urmărirea. Isteţul Mah, nu găsi altceva mai bun decât să lepede uniforma, îmbrăcând cu ea un cadavru de nerecunoscut şi strecurându-i în buzunare actele lui personale. Japonezii, căzură în cursă, grăbindu-se apoi să împrăştie pretutindeni vestea morţii lui Mah.
In răstimp, acesta străbătea Siberia, Rusia, Europa şi, prin Orient, se înapoia în China, sperând să-şi regăsească popularitatea după o asemenea păcăleală trasă Japonezilor. Din nenorocire, se păcălise singur. Japonezii îl socotiră un mistificator, susţinând că adevăratul general Mah murise de multă vreme; îndoiala, încet, încet, se strecură până şi printre prietenii devotaţi ai lui Mah care, astăzi, trăeşte în situaţia de uzurpator al propriei sale identităţi...

* * *

Mult mai temută este cealaltă formă a banditismului chinez exercitată de tâlhari religioşi şi mistici.
Aceştia, sunt un fel de iluminaţi cari constituesc bande aparte, omoară şi pradă în numele divinităţilor monstruoase, ascultând de ordinele şefilor sectelor secrete cărora aparţin. Una din cele mai stranii asociaţii de soiul acesta e, fără îndoială, înjghebarea numită *„Suliţele Roşii"*. La început, ea îşi propusese să combată şi să stârpească banditismul, dar în cele din urmă, deveni ea însăşi o asociaţie de bandiţi, teroarea regiunilor din *Shang-Tung* şi, în special, din *Honnan*.
In acele provincii, mai există şi alte asociaţii similare, cum e de pildă aceea a *„Suliţelor galbene"*, alta a *„Suliţelor verzi"*, *„Suliţele albastre"*, *„Marile şi micile spade"*, însă niciuna nu e atât de tare ca aceea a „Suliţelor Roşii".
Când un tânăr trebue să intre în rândurile acestei asociaţii, el trece printr'o iniţiere în taina riturilor celor mai complicate.
Mai întâi, defilează pe sub aşa zisa „poartă roşie", apoi şefii îi spală gura şi mâinile şi-l introduc numaidecât în sala „tămâierilor". Acolo, e pus

In localităţile pe unde trec bandiţii chinezi, oamenii sunt sdrenţuiţi şi necăjiţi.

In vreme ce negresele îşi deformează buzele transformându-le în platane, femeile chineze întrebuinţează aceeaşi cochetărie pentru deformarea urechilor.

să îngenuncheze înaintea imaginei lui Twang-Yu, zeul războiului, pe care „Suliţele Roşii“ l-au ales ca ocrotitor. Ceremonii şi rituri cari demonstrează că, în China, banditismul a luat aproape caracterul unui sacerdoţiu.

In faţa ostilităţii Japonezilor, bandiţii au înţeles, mai bine ca oricând, că unirea face puterea. Şi, în vremea din urmă, ei s'au supus cu străşnicie regulamentului unei organizaţiuni vaste ale cărei tentacule, pornind din *Canton*, s'au resfirat asupra ţării întregi. S'a creat un birou central, apoi s'au format cadrele unei Divizii regulate a teritoriului exploatat, pe districte, încredinţând conducerea fiecărui district unui şef care nu poate să încalce zonele atribuite altor colegi. S'a constatat că munca astfel raţionalizată, aducea foloase cu mult mai mari.

In biroul central, lucrează un personal admirabil selecţionat, dela care administraţiile noastre europene ar putea să ia exemplu. Trei sunt birourile principale: spionajul, trezoreria şi secretariatul. Intâiul serviciu este şi cel mai important: membrii lui se recrutează dintre funcţionarii de bancă, ofiţeri, servitori. Cei dintâi, procură informaţiuni financiare asupra cecurilor şi mişcării fondurilor; ofiţerii dau desluşiri despre planurile autorităţilor, iar servitorii, detalii preţioase asupra stăpânilor lor spre a fi jefuiţi cu mai multă uşurinţă.

Secţia Tezaurului are marea sarcină a păstrării fondurilor printr'o cât mai pricepută administrare a lor. S'a creat chiar un sistem de asigurare, vrednic de toată încrederea.

De exemplu, orice persoană care doreşte să facă o călătorie, n'are decât să se adreseze acestui birou şi să declare: „Plec în cutare loc şi duc cu mine 30 mii de dolari. Pot să ştiu dacă aveţi legături în regiunea aceea şi dacă îmi oferiţi siguranţă ?“.

— 2½% — e răspunsul ritual.

Plătiţi o taxă minimă şi vi se eliberează o chitanţă în regulă, plus un bilet de liberă trecere. In regiunile acelea, dacă veţi fi atacat, va fi destul să arătaţi aceste documente pentru ca bandiţii să vă apere cu mai multă sârguinţă decât toate poliţiile din lume.

Cu toate că o asemenea stare de lucruri pare de necrezut, totuşi aşa e în China de azi. De altfel, asigurarea despre care am vorbit mai sus, e foarte utilă spre a vă apăra de micii briganzi, cari operează izolat şi, uneori, sunt mai periculoşi chiar decât trupele mari.

Printre ultimele isprăvi senzaţionale ale bandiţilor chinezi, merită să fie amintit atacul dat asupra vaporaşului *Tungchow*, care ducea în vacanţă o sută de copii ai unui colegiu american, ai căror părinţi au fost nevoiţi să plătească sumele cerute pentru răscumpărarea lor.

Micuţii aceştia s'au bucurat de un tratament am putea zice părintesc, iar şeful bandei le împărţia el însuşi, de două ori pe zi, portocale şi dulciuri.

In sfârşit, capturarea ziaristului englez, Jones, care a fost ucis după ce o sumă destul de importantă fusese vărsată de autorităţile britanice pentru eliberarea lui.

Tot acum în urmă, oraşul *Peking* a trăit zile de groază sub ameninţarea de a fi asaltat şi jefuit de o armată compusă din câteva mii de briganzi. Aceştia, ca oameni bine crescuţi, avuseseră politeţa să se anunţe prin afişe împărţite cu câteva ceasuri înainte, ca să pregătească populaţia pentru vizita lor.

Acum, am putea să ne întrebăm care-i atitudinea Rusiei şi a Japoniei, faţă de acest fenomen social.

Căci banditismul şi-a ales ca teren de acţiune tocmai zonele cari sunt în contestaţie între Rusia şi Japonia, în Manciuria. Ruşii acuză pe Japonezi că manevrează bandiţii ca pe un adevărat corp de armată spre a paraliza traficurile sovietice şi a devaloriza drumurile de fer din Estul Chinei. La rându-le, Niponii acuză pe Ruşi că se servesc de brigandaj spre a turbura siguranţa statului Manciuko şi a pune piedici organizării ei politice şi militare.

Cine are dreptate ?

E de netăgăduit că Japonezii, având nevoie să pacifice şi să exploateze ţara, nu conduc şi nici nu încurajează banditismul. Dar se ştie însă că ei nu-l combat cu destulă tărie, sau chiar că nu-l combat deloc când acesta poate folosi intereselor lor, ca de pildă atunci când bandele mari operează pe calea ferată manciuco-sovietică.

In realitate, această stare de nesiguranţă a păgubit în mare măsură comerţul rusesc ale cărui linii ferate au fost părăsite iar mărfurile îndreptate, de preferinţă, spre porturile japoneze. Pe de altă parte, se zice că Japonia lasă pe bandiţi să opereze în voie spre a justifica în urmă ocupaţia ei militară, cum s'a întâmplat cu prilejul asedierii Pekingului, despre care am vorbit.

De sigur, posesiunea Manciuriei şi a regiunilor, la cari năzueşte expansiunea japoneză, nu va fi niciodată sigură, atâta vreme cât va exista banditismul.

Va putea oare Japonia, cu spiritul ei de organizare să distrugă aceste bande şi să le risipească pentru totdeauna ? Sarcină grea şi lungă. Dar dacă reuşita ar încorona această sforţare uriaşă, atunci nu mai încape îndoială că ar începe o eră nouă pentru Asia, care se va vedea scăpată de un flagel de mai multe ori secular.

In ziua aceea, Japonia va putea să proclame — sus şi tare — că în adevăr a pus temeliile ordinei şi civilizaţiei în sbuciumatul continent asiatic...

FERDINAND REYNA

La 14 Decembrie, Finlanda a sărbătorit pe preşedintele său Per Edvin von Svinhufvud, care a împlinit 75 de ani. Preşedintele este foarte iubit şi socotit ca eliberatorul Finlandei de jugul rusesc. In fotografia noastră, domnul Svinhufvud în cabinetul său de lucru din Helsingfors.

Un recent portret al d-lui N. Soreanu.

Suveranii şi SPORT

Regele Gustav V al Suediei e un vânător neîntrecut.

Regelui George II al Greciei îi place să tragă cu arcul.

NE amintim şi astăzi fiorul de groază ce cuprinsese Europa întreagă în acea zi de Februarie 1934 când, la început radio şi apoi ziarele, au împrăştiat vestea tragică a morţii lui **A l b e r t I**, regele Belgiei. Era unul din cei mai pasionaţi suverani sportivi ai Europei, cel mai iscusit şi neînfricat căţărător al munţilor şi lumea se deprinsese să-l vadă în fiecare vară înfruntând piscurile Dolomiţilor, tot aşa cum iarna era nelipsit din pitoreştile ţinuturi ale Alpilor. Iar călăuzele îl cunoşteau şi-l iubeau pentrucă împărtăşia cu ei o dragoste frăţească pentru munţi, pentru munţii aceia în escaladarea cărora avea să-şi piardă viaţa în chip atât de dureros.

Pe culmi, el devenia un alpinist disciplinat, gata să se sacrifice în orice clipă pentru tovarăşii de urcuş, grijuliu, prietenos şi dispreţuitor al etichetei, bucuros să fie tratat ca cel mai simplu muritor.

Intr'o zi, pe când suia cu doi tineri faimosul pisc *Basso di Brenta*, pe la jumătatea drumului, aceştia pierduseră sacul cu provizii. Tus-trei continuară ascensiunea şi ajunseră cu bine pe culmea dorită.

Acolo, după un scurt popas, **R e g e l e A l b e r t** scoase din buzunarul hainei o pâinişoară şi, cu un briceag, o împărţi exact în trei. Dădu însoţitorilor câte o bucată, şi, cum aceştia au înghiţit-o aproape pe nemestecate, regele renunţă la porţia sa, exclamând :

— Voi sunteţi tineri şi mai flămânzi decât mine. iată...,

Şi surâzând, împărţi pâinea rămasă în două şi o întinse tinerilor.

După cât se pare, actualul rege al Belgiei, **L e o p o l d III**, n'a moştenit p
părintească. Ea s'a transmis mai de grabă la principesa **M a r i a J o s é**, so
cipelui moştenitor **U m b e r t o** al Italiei, mai ales în forma aceea cunosc
numele de „sport de iarnă", ca patinajul, skiurile, etc. Iarna, principesa î
dese apariţii pe câmpiile sportive din *Sestrières*, din *Clavières* şi din *C*
d'Ampezzo.

Intorcându-ne la alpinism, vom aminti că cea mai neobosită căţărătoare p
a fost în tinereţe **I n f a n t a E u l a l i a d e B o u r b o n O r l e a n s**, o pasiona
a acestui sport, în cursul şederilor ei la *Heidegg*, lângă *Lucerna*, ca inv
baronilor *Crombie*.

Despre nepotul său, **A l f o n s XIII**, se ştie că juca admirabil tennis; însă
ştiu că la Curtea Spaniei, jocul cel mai preferat era „polo" şi că însuşi Re
călăreţ neîntrecut — dresase câţiva cai din grajdurile sale, ca să poată o
în orice moment, două partide adverse. Numai că aristocraţia spaniolă nu
tăşia preferinţele monarhului pentru acest joc, care cerea o agilitate de
de călăreţ şi în fond, spaniolii continuau să vadă în fiecare cal pe bătrân
sinanta a lui **D o n Q u i j o t t e**, sau vreunul din bietele animale sortite
mească, în arenă, cea dintâi împunsătură de corn a taurului înfuriat. De ac
vremea **A l f o n s XIII** începu să nesocotească jocul de polo, interesându
schimb, de golf. Impinse pasiunea până acolo încât construi un parc măreţ
San-Sebastian, atrăgându-şi astfel recunoştinţa câtorva mici proprietari di
lităţile învecinate cari, în chipul acesta, vedeau că li se valorifică terenuril
Şi, fiindcă am vorbit de cai, nu ne putem opri să nu facem o menţiune
pasiunea al fostului Rege Angliei pentru sportul hipic.

De asemenea, şi sportul nautic e o tradiţie în familia regală engleză. Pe v

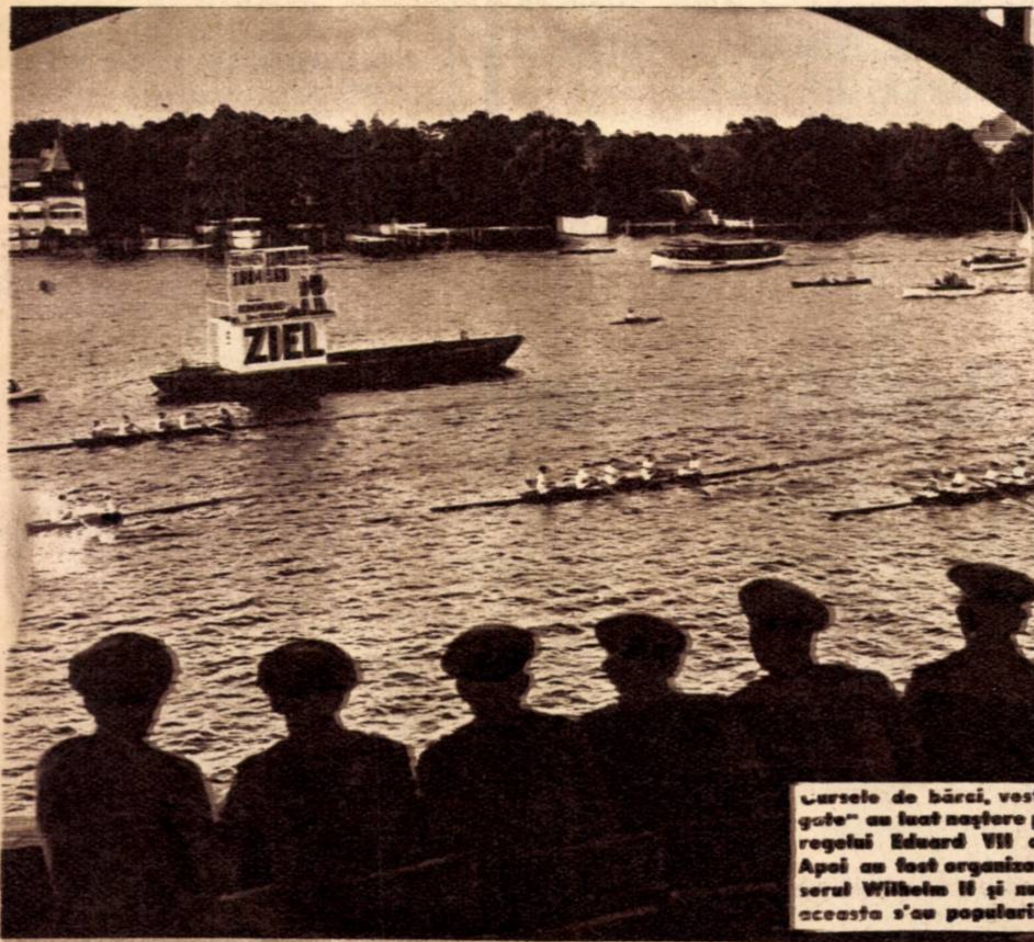
Principesa Iuliana a Olandei este campioană a universităţii din Leyda, la înot şi la sporturile de iarnă.

Alfons XIII, fostul rege al Spaniei, joacă tennis, dar sportul lui preferat este „pol

domniei lui **E d u a r d VII** (şi chiar înainte, sub Regina **V i c t o r i a**), se di
fiecare an la *Cowes*, vestitele regate (curse de bărci) la cari luau parte
şi aristocraţia britanică; „regatele" l-au ispitit apoi pe împăratul German
valizeze cu **E d u a r d VII** în acest sport, pe atunci aproape necunoscut d
teutoni, cari n'aveau aşa zise tradiţiuni navale. **W i l h e l m II** organiză ast
tele regate dela *Kiel*, făcând din ele cel mai important eveniment sporti
periului, la cari au participat principii tuturor caselor domnitoare din G
Astfel, a luat naştere *Yachting-ul*, sport îmbrăţişat în curând de toat
după exemplul suveranului. Dar, în realitate, acesta nu iubea marea. Ent
lui era mai mult un calcul, având drept scop să desvolte în popor pasiune
mare; iar de aci, el năzuia să ajungă la împlinirea marelui său vis: o
înălţimea aceleia engleze.

S'a întâmplat într'un an ca un yacht, aparţinând senatorului **W a t j e n** să
pe parcursul dintre *Warnemunde* şi *Kiel*, cupa Kaiserului, bătând cu câţi
barca ce fusese construită sub supravegherea Impăratului şi după înseşi in
nile sale. Prea sportiv spre a-şi manifesta desamăgirea, **W i l h e l m** îl fel
învingător, afirmând că splendoarea spectacolului răsplătea cu prisosinţă ne
înfrângerii.

Cursele de bărci, vestitele „regate" au luat naştere pe vremea regelui Eduard VII al Angliei. Apoi au fost organizate de Kaiserul Wilhelm II şi numai după aceasta s'au popularizat.

Principele Paul al Jugo
este un c
polisportiv.

ȘI PRINCIPI
TIVI

siunea
prin-
tă sub
şi face
ortina
munţi
tă rară
itată a
nu toţi
gele —
ganiza,
împăr-
osebită
a Ro-
să pri-
oea cu
-se, în
lângă
n loca-
despre
vremea

Marele Voevod Mihai este un pasionat al tuturor sporturilor.

Wilhelm II suferia de răul de mare; și, ca să-l evite, pusese să i se construiască un pat care, cu un sistem special de suspensiune, împiedica sguduirile și clătinatul. In tinerețe, fusese și el un bun călăreț. De altminteri, se pare că arta călăritului a fost sportul favorit al multor familii domnitoare; în deosebi, lui i se dedicau Marile ducese ale Rusiei, cărora — pentru tot restul — li se da o educație peste măsură de burgheză. Astăzi, exilatul dela *Doorn* se distrează câteva ceasuri pe zi spărgând lemne — minunat exercițiu pentru mușchi — și se ocupă bucuros cu cultura lalelelor și a trandafirilor, revenind astfel la dragostea pentru floricultură care i-a desfătat prima adolescență.

Inainte de a fi încoronat, **Gustav V** al Suediei obișnuia să adune la *Sofiero* — în imprejurimile *Stockholmului*, tineretul sportiv al orașului, cu care prilej se desfășurau acolo partide nesfârșite de tennis, de foot-ball etc. Mai târziu, dărui castelul din *Sofiero* ca locuință principelui moștenitor; și insuși suveranul puse să se construiască în grădina alăturată palatului regal câteva întinse *courts* și terenuri acoperite spre a putea să joace tennis în cursul iernii.

Pe deasupra, **Gustav V** e și un vânător neîntrecut; pădurile din ținutul *Dalecarliei* răsună adesea de împușcăturile sale iar supușii, de prin partea locului, primesc regulat în dar căprioare, mistreți, cerbi și alte animale ucise de suveran.

Lui **George II** al Greciei îi place să tragă cu arcul; în plus, e unul dintre cei mai valoroși țintași. Discipol al lui *Wilhelm Tell*, nu odată a străpuns cu săgeata mărul care, din prudență, n'a fost așezat pe capul unui copil, ci pe o coloană, atât de subțire, încât fructul abi-abia își găsește echilibru.

In această rapidă defilare a suveranilor sportivi, am vorbit despre unii pentru cari tronul nu mai e decât o amintire. Printre principii cari astăzi își continuă dinastia, se cuvine să amintim pe **Marele Voevod Mihai**, un adevărat pasionat al foot-ball-ului, al vânătoarei și al jocurilor pe apă.

Apoi, vedem pe prințul **Paul** al Jugoslaviei, jucător distins de golf; principesa **Juliana**, campioana de înnot a Universității din *Leyda*, unde și-a făcut studiile, împărțind jocurile și distracțiile cu colegele ei burgheze sau aristocrate. Dacă, pe urmă, ne depărtăm de bătrâna noastră Europă, găsim pe principele *Siamului*, a cărui destoinicie în conducerea automobilului, i-a dat prilej să participe cu succes la curse ca acelea recente din Irlanda. Și mulți, foarte mulți suverani din țări mai puțin cunoscute, convinși cât de mult priește exercițiul fizic bunei dispoziții generale precum și elasticității corpului, au astăzi fiecare sportul lor favorit...

G. R.

Albert I al Belgiei era unul dintre cei mai pasionați suverani sportivi ai Europei, cel mai iscusit și neînfricat cățărător al munților.

Pincipele Siamului este un destoinic automobilist.

dmirabil
s".

putau în
principii
i să ri-
semeţii
l vesti-
v al Im-
ermania.
lumea,
uziasmul
pentru
flotă la
câştigo
va metri
structiu-
icită pe
plăcerea
regent
slaviei
noscut

TURNU SEVERIN, ORAŞUL CU ROMANCIERI VERITABILI... IVAN VREA SĂ SE URCE PE DIVAN... CEVA DESPRE CARAGIALE ŞI DELAVRANCEA... UN POD CARE NU SE MAI FACE... ANECDOTE ŞI POVEŞTI...

CERCETĂTORUL atent şi îndrăgostit de trecutul glorios al oraşelor, va găsi în hrisoavele care zac în vrafuri prăfuite de colbul vremii şi uitate de oameni şi de Dumnezeu în colţuri de ţară, comori de spiritualitate românească nebănuite.

Ca o stampă aplicată la urma unui act vechiu, oraşul *Turnu-Severin*, stă la margine de ţară drept podoabă şi mărturie a unui trecut nu mai puţin glorios care se pierde în negura vremii. Severinul, ca orice închegare socială, trebue să fi fost pretextul unui popas al lui D e c e b a l şi T r a i a n care şi-a înfipt aci de vale piciorul podului său peste Dunăre.

Dar *Severinul* îşi găseşte justificare mult mai încoace, cam pe timpul ocupaţiei ruseşti când generalul K i s s e l e f f a mutat capitala Mehedinţului, dela *Cerneţ*, — azi un sătuleţ cu oameni săraci lipiţi pământului şi roşi de bolile sociale ori piperniciţi de băutură, — la *Turnu-Severin*. Fiindcă nu voiau oamenii să-şi părăsească cu una cu două locurile unde se născuseră şi trăiseră o viaţă şi-şi duraseră gospodării, autorităţile le-au acordat numeroase şi însemnate avantagii, numai şi numai să se mute la *Turnu-Severin*. Tot atunci a luat fiinţă Şantierul Naval, construit şi susţinut aci de o societate austriacă de navigaţie pe Dunăre. Acestui fapt i se datoreşte caracterul pur nemţesc al unei mahalale din Severinul de astăzi.

Dar *Turnu-Severin* mai este important şi pentrucă aci a pus prima oară piciorul pe pământul românesc R e g e l e C a r o l I, aci a fost o civilizaţie curat românească şi tot de aci a... plecat carul cu proşti pentru a se opri la Caracal.

Dacă vii cu trenul dinspre *Craiova* şi la *Balota* — gara care îţi strecoară fiori de ghiaţă în tot corpul, pentrucă aci de vale începe panta care a cunoscut atâtea accidente — şi priveşti spre apus, ţi se desfăşură în faţa ochilor cea mai frumoasă panoramă naturală: întreaga Câmpie a Severinului până dincolo de Porţile de fier şi de Negotinul Jugoslaviei, vezi Dunărea încovoindu-se leneşă şi strălucitoare ca un fir de argint. Priveşti şi nu te mai saturi de atâta frumuseţe naturală. Parcă într'adins Dumnezeu numai aci şi-a pus măiestria Lui divină când a împărţit durerea şi fericirea pământenilor.

De pe un vapor în trecere pe Dunăre, silueta Severinului, superb luminată, se profilează pe ecranul estompat al zărilor parcă din ce în ce mai atrăgătoare. Aşezat la margine de ţară, oraşul lui S e v e r, dela care îşi trage şi numele, a prins în mrejele originii lui ceva şi din sufletul hoinar al olteanului, ceva din melancolia dorului şi nestatorniciei omeneşti... Pentru că Severinul a evoluat în pas cu civilizaţia, este poate singurul oraş din ţara românească care şi-a menţinut caracterul său pur românesc.

Ce n'ar spune, dacă ar putea vorbi, ruinele din grădina liceului „Traian" ori ale turnului lui Sever din grădina publică?... Ar evoca poate aceeaşi tristeţă a vremurilor de bejănie, acelaşi dor de viaţă sau aceiaşi mândrie nedesminţită pentru numele de Român...

Severinul văzut noaptea din avion pare Veneţia întreagă. Ii lipsesc doar lagunele şi chitarele cu melodioase romanţe sentimentale... Sub lumina protectoare a lunii — în nopţile senine de vară, — sub tristeţea dureros de tânguitoare a nopţilor de toamnă timpurie şi friguroasă, ori sub imaculatul alb al iernilor viforoase, oraşul acesta prezintă aceeaşi feerică înfăţişare de care s'ar îndrăgosti, cred, orice suflet omenesc! Case mici şi cu şedere, strade drepte şi curate în centru; la periferie însă, ca mai în toate oraşele, vara praf şi iarna noroaie de crezi că te afli în cine ştie care ţară din Africa. Sunt pavate numai străzile pe care locueşte un... fost consilier municipal. In restul oraşului domneşte aspect de oraş occidentalizat.

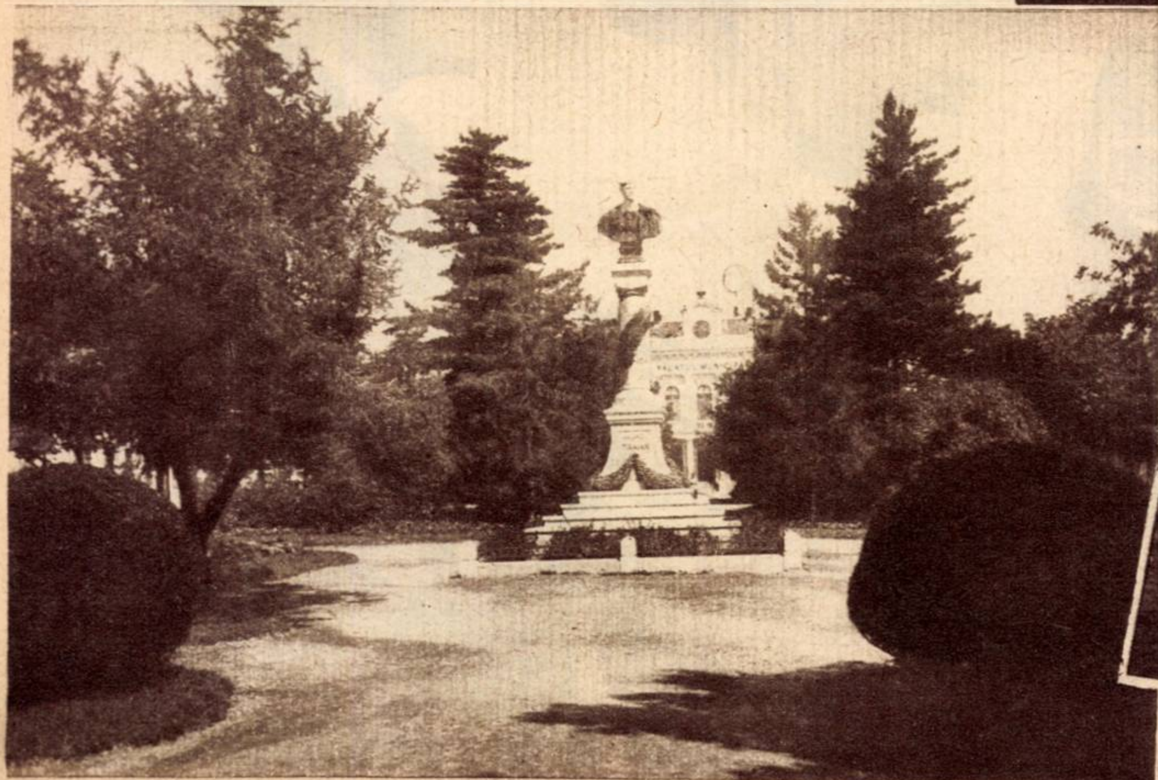
Cât priveşte pe severineni, aceştia sunt oameni politicoşi. Să te ferească Dumnezeu să te duci în Severin când eşti şi persoană oficială; sunt în stare să te primească cu cele două muzici în gară. Şi încăput în mâna autorităţilor locale, care au grije să-ţi pregătească şi câte un discurs de „bun venit", apoi nu te lasă până nu le cunoşti oraşul întreg. Aşa sunt ei: politicoşi din cale afară şi mai ales egoişti. Cine vine în Severin trebue să cunoască oraşul. Nu-i vorba că şi au ce să-ţi arate: începând cu palatul cultural plasat în centru şi pe un loc cu minunate perspective naturale, ridicat cu străduinţa unui om de mare bine anume T e o d o r C o s t e s c u, gorjan de origină, cam de prin ţinutul Cărbuneştilor, fost multă vreme director la liceul local şi un binevoitor îndrumător al elementelor de valoare, — şi terminând cu frumoasa şi unica aşezare culturală: Biblioteca întemeiată de Ion Gh. Bibicescu, fost pe vremuri guvernator al Băncii Naţionale.

Severinul este mai mult un oraş de pensionari. Poate cu cei mai mulţi pensionari din ţară. Nu cred să fie funcţionar de stat care să nu jinduiască după o viaţă de pensionar aci la *Turnu-Severin*. De aceea Severinul are pensionari mulţi şi femeile cele mai frumoase. La un cinematograf într'o seară cineva îmi spune: (era străin şi venise pentru câteva zile).

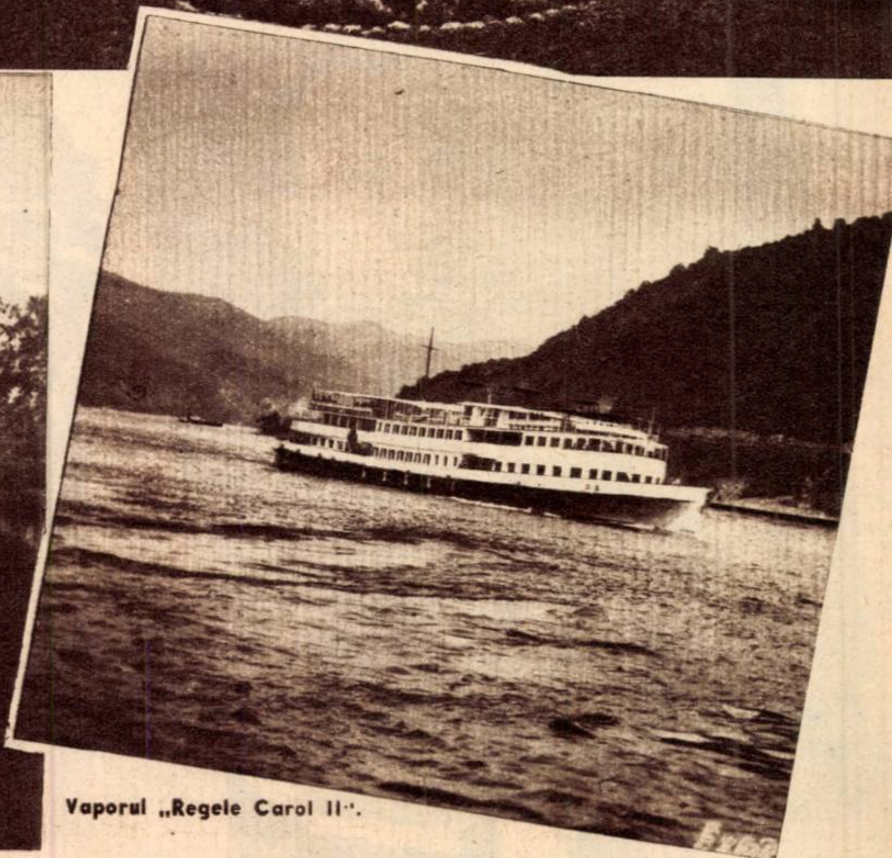
— Am descoperit ceva aici în oraşul Dvs...

Internatul Liceului „Traian".

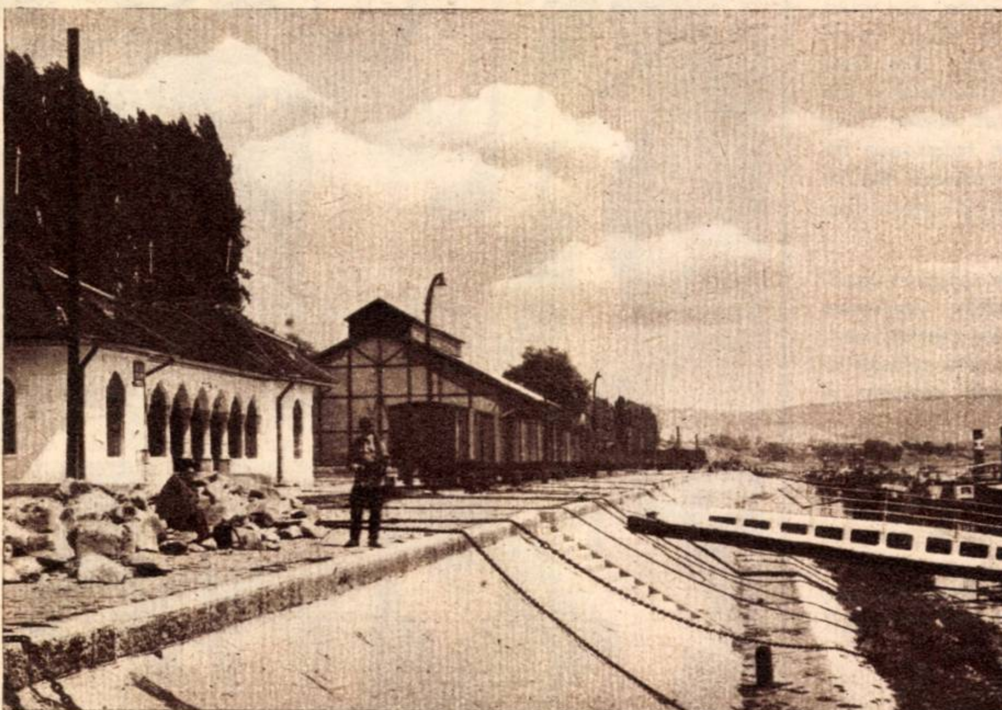

Statuia „Impăratului Traian". In fund Primăria Municipiului T. Severin.

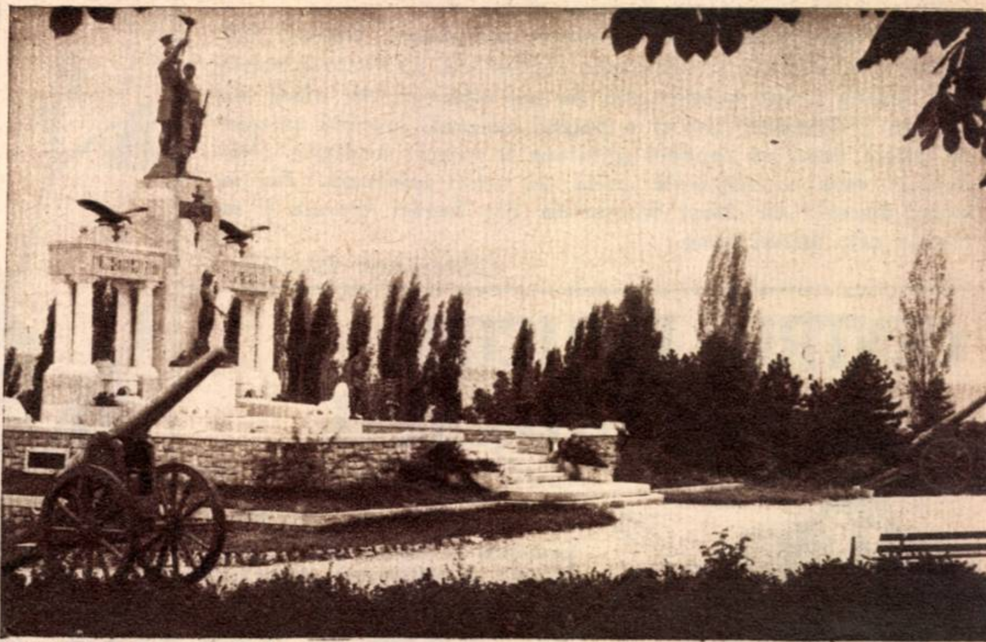
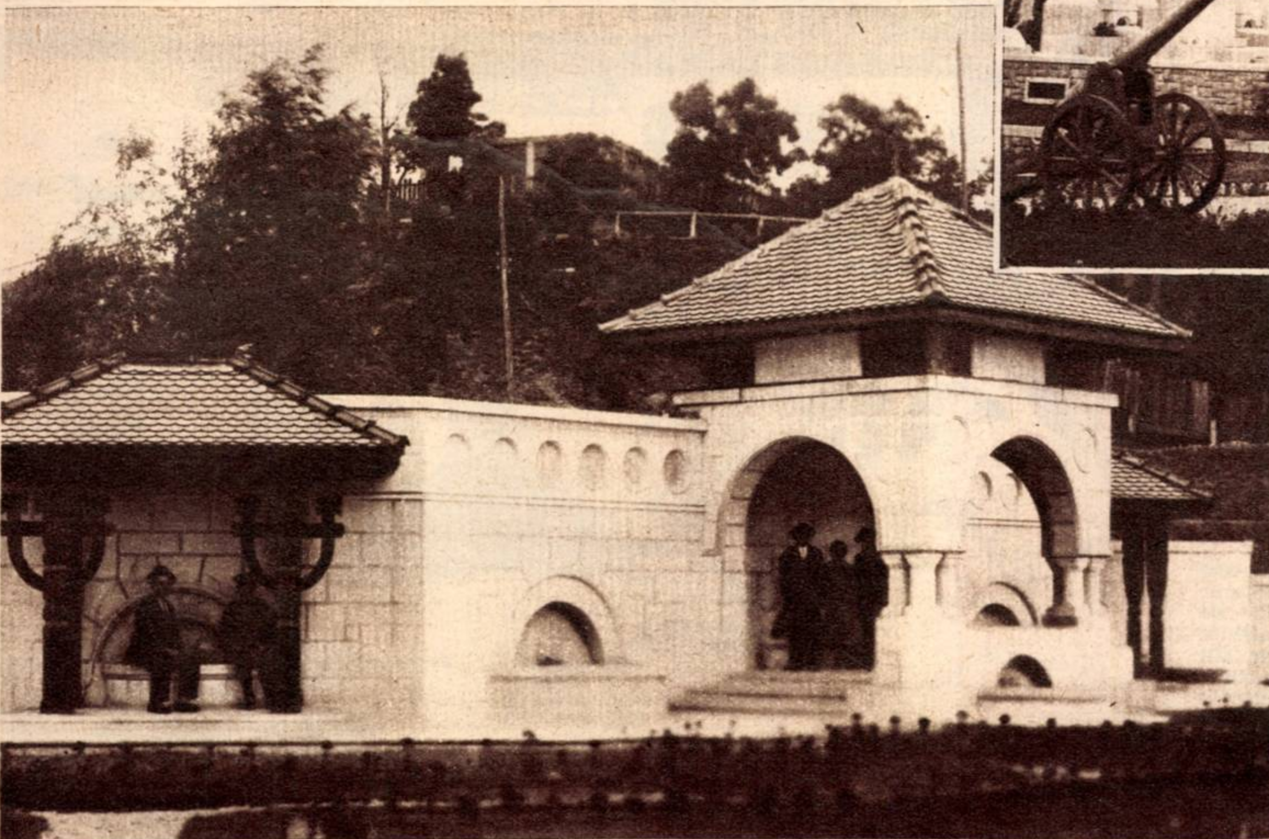

Vaporul „Regele Carol II".

— Ce anume? întreb eu.
— Am observat că doamnele sunt mai frumoase decât domnişoarele.
Vecina din dreapta mea care probabil era „domnişoară", simţindu-se jignită în amorul ei propriu, a părăsit ostentativ sala.
Promenada, severinenii şi-o fac în centru, toamna şi iarna, şi în grădina publică în timpul verii. Acolo cântă din când în când o muzică răguşită şi cu pretenţii. In dosul castanilor, aproape semi seculari, dragostea îşi întinde aripile peste tineretul dornic de viaţă. La braţul „fetelor", liceenii repetenţi se inspiră şi recită entuziasmaţi, versuri cu imagini culese din paginile poeţilor cu autoritate dubioasă.
O distracţie se găseşte şi la *Turnu Severin:* periodic la cele două cinematografe ori la trupele venite din Bucureşti. Programul se schimbă destul de des iar spectatorii nu trec niciodată de zece, între care, în afară de o parte din protipendada oraşului, se mai găseşte o doamnă care vrea să fie la curent cu artiştii, o fată bine dela un local cu vază mare, un funcţionar de stat care-şi scoate jumătatea la plimbare odată pe an şi căruia i se scurg ochii după cele câteva madone severinence precum şi un poliţiai veşnic în concediu şi veşnic permutat aiurea. Incolo...

Vedere din Port.

Cinematografele la Severin sunt locurile unde se înfiripă adeseori idile cu sfârşit dramatic ori se pune la cale un flagrant delict de adulter.
Trupele de teatru care vin aci nu prea fac mare scofală, afară de *Tănase*, care „e cunoscut şi la mahala chiar personal". Numai el face reţetă bună. Ceilalţi deabia dacă au de trăsură până la gară.
Severinul ca orice oraş care se respectă îşi are şi el *„Capşa"* lui renumită pentru „bârfeală". La *„Regal"* şi *„Europa"* guvernele cad cel puţin odată pe zi, iar „coana Sofi" divorţează săptămânal de „conu Tudorache"...
Politica tot aci la „Capşa" asta severineană se face. Şi încă cum!... In toate organizaţiile politice dela Mehedinţi sunt veşnic nemulţumiri şi dizidenţă. „Capşa" ştie cu precizie cine vine la putere. Totdeauna este informată „din sursă sigură". Peste tot au să fie schimbări. Numai Ivan, cel despre care se zice că ar avea ceva în legătură cu un divan, stă veşnic preşedinte. Ştie el că oricine ar veni la putere nu se poate să-l înlocuiască. Ar fi şi imposibil, pentrucă la Severin nu mai are nimeni specialitatea „periuţei" şi „flexibilitate la şira spinării". Este bun orator. Numai să-l auzi odată; vorbeşte totdeauna în numele unei categorii de oameni. Să fi văzut pe când aveau loc întrunirile pentru podul peste Dunăre, ce mai discursuri! Ivan vrea pod la *Turnu Severin* nu la *Ţigănaş*. Asta numai o lună de zile, pentru ca să nu se mai pomenească nimic despre pod. De ce? Mister! Numai Ivan singur ştie, că este şi un sforar cum n'a mai văzut Severinul.
In vremurile postbelice, când Delavrancea era Delavrancea şi Caragiale încă nu dăduse mare importanţă lui Caţavencu, conservatorii cari erau la guvern, au ţinut o întrunire politică la T.-Severin. La întrunire au luat parte, în afară de notabilităţile de pe atunci ale Mehedinţului, şi Delavrancea, care era... ministrul comunicaţiilor. Intrunirea s'a ţinut la sala „Apollo". (Vestita sală „Apollo" unde Şenchea şi-a irosit punga şi plămânii, a devenit dintr'o adevărată „Dacia„ bucureşteană de pe vremuri, o simplă sală oarecare, cu pardoseala gata să se scufunde). Această sală a avut fericirea să fie onorată cu discursurile marilor tribuni: Delavrancea, Fleva, Nicolae Filipescu, Caragiale, Const. Mille, Ionel Brătianu, I. G. Duca, Dobrogeanu Gherea şi alţii.
Delavrancea îşi pusese candidatura la colegiul întâiu şi ţinea cu orice preţ să dea lovitura de graţie liberalilor cari stăteau destul de bine la Mehedinţi, datorită răposatului Ilariu Isvoranu, fost în câteva rânduri, ministru de justiţie, comunicaţii şi agricultură. Sforţarea era grea. Avea adversari cu cari nu era de glumit. La întrunire, lume multă. Au luat cuvântul toţi cei înscrişi. Venise rândul să vorbească Delavrancea şi Caragiale, cari au promis tot ce puteau omeneşte promite, în asemenea ocaziuni. La alegeri conservatorii au reuşit cu majorităţi sdrobitoare. Dar n'au avut norocul să rămână la putere prea mult, pentrucă le-au urmat liberalii. Delavrancea s'a prezentat din nou în faţa alegătorilor, cărora le-a promis unele înfăptuiri practice. Dar de data aceasta nu a mai fost crezut. Promisese şi nu făcuse nimic. Din fericire liberalii au trebuit să plece din cauza nu ştiu căror neînţelegeri şi Delavrancea a trecut iar la departamentul comunicaţiilor şi din nou s'a prezentat să ceară votul mehedinţenilor. Nici de data aceasta nu a fost crezut. La un moment dat se scoală Caragiale:
— „... vă facem ce nici liberalii n'au fost în stare să vă facă. Vă facem linia ferată Turnu Severin—Baia de Aramă, să vă puteţi exploata pădurile din munte, vă facem şoseaua judeţeană care vă leagă cu judeţele vecine"!
Ropote de aplauze entuziaste. Mulţimea crede şi Delavrancea iese şi de data aceasta învingător, graţie lui Caragiale.
Linia ferată n'a făcut-o nici Delavrancea după cum n-au fost în stare s'o facă nici cei cari au urmat după el. Pădurile muntelui Cloşani nu le-a mai exploatat nimeni, iar şoselele, de bine de rău, a trebuit să vină războiul din 1916, pentru ca să fie făcute aşa cum au rămas până în zilele de azi.
Delavrancea s'a mai prezintat să ceară votul însoţit tot de Caragiale. A promis multe, dar de calea ferată Severin—Baia de Aramă n'a mai vorbit.
— N'ai făcut nimic cât ai fost la putere, coane Delavrancea i-a reproşat cineva, dar acum ca simplu deputat! Intervine iar Caragiale cu verva lui îndrăcită şi salvează şi de data aceasta prestigiul autorului „Sultănicăi".
Altădată la o întrunire a liberalilor cari erau la putere sub conducerea lui Mitiţă Sturdza, răposatul Ilariu Isvoranu, a promis construirea podului peste Dunăre, care a rămas până în zilele noastre simplă promisiune şi calul de bătae al politicienilor contemporani.

Turnu Severin: Fântâna Eroilor. ■ Monumentul Eroilor din Parcul Rozelor.

* * *

Vara, iarna, pe ploaie ori pe vânt, *Jean*, vânzătorul de gazete, îşi duce alături de maldărul de ziare şi povara celor şasezeci şi mai bine de ani. Când se crapă de ziuă şi somnul este mai dulce, glasul lui Jean străbate tăios liniştea ca de mormânt a oraşului. El este cel mai vechi vânzător de gazete din Severin. El şi cu Măran. Dar ceea ce face celebri pe aceşti doi veterani ai vânzătorilor de ziare, este felul lor specific. O scri, n'o scri,

la gazeta despre vreo crimă, ei o strigă. Ba o mai și infloresc pe ici pe colo. Așa colindă Jean zilnic mahalalele Severinului pentru ca seara să se întoarcă, la căminul lui, rupt de oboseală. Jean n'are pe nimeni pe lume: doar el și cu Dumnezeu. Am căutat deseori să aflu povestea vieții lui dar n'a fost chip. Nu vrea s'o spună nimănui. Nici el, nici dr. Polichronie, medicul ambulant, alinătorul suferințelor bolnavilor din mahalalele Severinului. Amândoi au un trecut bogat în fapte. Au fost, se zice, bogați pe timpuri, dar soarta i-a adus aci unde sunt. Dacă vrei să-l necăjești pe Jean, n'ai decât să strigi: „Cinci parale roata mare" și te înjură o săptămână.

Afară de Jean și Doctorul Polichronie, Severinul are și pe C a l u d a. Și Caluda ăsta își are viața cu cântec. A fost și el cândva în tinerețe bogat, a studiat în străinătate, dar cine știe cărui fapt se datorește că a ajuns să vândă fiare vechi în piață. C a l u d a este și scriitor. Și încă bun. Are vreo două trei volume de nuvele. Unde doarme, ce mănâncă și de unde se îmbracă nimeni nu știe. Este un adevărat mister viața omului acesta, care șade tot timpul alături de tejgheaua lui improvizată. Nu vorbește cu nimeni, nu râde cu nimeni. De te duci să cumperi ceva dela el, îți spune prețul și atâta tot. Din două vorbe a terminat cu clienții.

S'a dus vestea că în Severinul ăsta, librarii fac afaceri mari. Am intrat într'o librărie din curiozitate să verific versiunea aceasta. Sunt cinci librării, toate mari și toate în centrul orașului. Nu poți face deosebire pentru că dacă la una găsești în afară de cărți și lingerie, celelalte au în schimb umbrele și mobile de gata.

— Să-mi dați pe „Ber-Căciulă" de Ion Vissarion; „Răsărit de soare" de Ciurezu și „Rusoaica" lui Gib Mihăescu, m'am adresat patronului unei librării.

— De Vissarion nu avem nimic. A fost pe aci la un congres al gazetarilor, l-a cunoscut prefectul și a doua zi a cumpărat toate cărțile lui Vissarion ăsta. De Ciurezu și de Mihăescu, drept să vă spun, n'am auzit. Ce, și ăștia sunt tot scriitori? Poate tineri, că pe cei bătrâni îi cunosc eu Dom'le...

ROMANCIERI ȘI GAZETARI...

Severinul are cei mai mulți ziariști față de orașele din restul țării. Toți sunt profesioniști și cu „permis" pe c. f. r. In fiecare tânăr cu câteva clase secundare vezi un ziarist ori un romancier în perspectivă. Sunt poeți și romancieri veritabili: Ion Biberi, cu al lui „Proces" premiat anul trecut de „Techirghiol Eforie", Nona Bălțățeanu cu „Dureri ce nu se spun", Const. Pajură, care, actualmente lucrează de zor la un roman din viața călugărească, în afară de multe alte volume de poezii svârlite pe piață încă de acum zece ani. Nu mai vorbesc de Bunescu, Bocșe, Liviu Bratoloveanu, copilul acesta dat dracului care are un vers săpat parcă cu dalta în marmoră de Carara. Viitorul nu poate fi decât al lor.

Gazetele apar și dispar la T.-Severin ca meteorii. Numai „Nădejdea" lui Ghinciu se războește săptămânal cu toate lichelele care inundă orașul acesta atât de pur oltenesc. In afară de aceasta „Nădejdea" are și o pagină culturală îngrijită cu gust de câțiva tineri cu condeie sprintene la muncă. Redacția „Nădejdei" este o adevărată perlă de valori spirituale. Aci se încing discuții, se citesc fragmente din lucrări literare și se pun la cale lucruri bune.

CONSTANT RĂUTU

MICILE EXCELENȚE

Copiii din elita japoneză în uniforme de generali și amirali, ținuți de mână de mamele lor grijulii, se îndreaptă spre templu, ca să-și facă rugăciunea în ziua de Shikigosan.

■

IN MIJLOCUL INGERILOR DE CRĂCIUN

Cu prilejul Crăciunului o mulțime de copii au fost îmbrăcați, la o serbare de binefacere din Austria, în îngeri și instantaneul prins de fotograful nostru înfățișează un tablou de toată gingășia.

■

ATELIERUL UNUI BĂIAT DE ZECE ANI

Warren Rapelje din San Gabriel (California-Statele Unite) deși e în vârstă de abia 10 ani, a deschis în oraș un atelier pentru modele de avioane. Și-a câștigat banii pentru deschiderea atelierului, făcând diferite servicii. Micul patron și-a inscris firma la Camera de Comerț. In fotografia noastră Warren Rapelje lucrează la un model de avion pentru copii.

1813 Iulie 7 — 1 Ianuarie 1937

124 de ani de existenţă

a farmaciei Const. Chihăescu din Bucureşti Cal. Victoriei, 59

Această farmacie a fost fondată de către farmacistul magister din Viena Laurenţiu Dampfern iar hrisovul farmaciei a fost semnat de către Ioan Gheorghè Caragea Voevod y gospodar zembi vlahiche şi contra sémnat de:

Radu Golescu vel ban	**Isac Ralet vel dvornic**
Barbu Văcărescu vel vornic	**Istrate Creţulescu vel vornic**
Iordache Slătineanu	**Nestor vel clucer**

Farmacia ***Const. Chihăescu*** a fost complect restaurată în anul 1936 cu cea mai modernă şi elegantă instalaţie din Europa. — Totul este din metal chromat.
Farmacia a fost admirată şi fotografiată de toţi vizitatorii străini cari au trecut prin Bucureşti.
Farmacia mai posedă în şoseaua Kiselef No. 49 cel mai mare laborator de produse farmaceutice, produse proprii de un mare randament medical având aparate de sterilizaţie din cele mai moderne.

Farmacia Const. Chihăescu de la înfiinţarea ei şi până astăzi a fost, este şi va fi furnizoarea tuturor Curţilor domneşti şi regale, a înaltei aristocraţii a României şi a tuturor acelor cari doresc să aibă maximum de randament ştiinţific în domeniul sănătăţei publice.
Din diversele preparate ale farmaciei Const. Chihăescu se evidenţiază, ***Siropul Alda*** cel mai răspândit, cel mai activ vindecător al tusei a cărul vânzare a trecut de peste 1.200.000 sticle, iar serviciile prestate sănătăţei publice sunt atât de multe şi de numeroase, în cât cu drept cuvânt se poate denumi Regele siropurilor de tuse.
Acest preparat a fost aprobat de serviciul sanitar superior, cu No. 1573 din 3 Februarie 1925.
Se mai remarcă excelentul ***Vinul tonic Chihăescu*** acest preparat supranamit ***Elixirul vieţei***—cel mai puternic tonic reconstituant al globulelor roşii şi un ajutător neîntrecut al surmenaţilor, al debilitaţilor şi al celor în convalescenţă — adevărat aperitiv biologic aprobat de onor. Serviciul Sanitar cu No. 41909 din 24 Octombrie 1909.
Aceste preparate au fost întrebuinţate până acum de două generaţii; copilaşii de odinioară, astăzi în plină sănătate oameni maturi întrebuinţează la rândul lor aceleaşi preparate la copii lor.
Cu ocazia începerei noului an urăm tuturor clienţilor noştri, înaltului corp medical, sincerile noastre urări de bine şi prosperitate.

CONST. CHIHAESCU
farmacist-chimist

SAPTAMANA TEATRALA

Teatrul Alhambra: „Marea Ducesă de Alhambra" operetă revistă în 2 acte și 52 de tablouri de N. Constantinescu și N. Vlădoianu

Finalul actului I al operetei „Marea ducesă de Alhambra". In prima linie, d. J. Tomici, d. R. Rang, d-ra Lisette Verea, d. Costică Toneanu, d-ra Mia Apostolescu, d. Piu Mironescu, d-ra Virginica Popescu, d. N. Gărdescu, d-na Elena Body, d. Costel Berty, d-ra Carmen Tăutu.

Finalul actului II al operetei „Marea ducesă de Alhambra".

DUPĂ categoricul succes înregistrat de d-nii Vlădoianu și Constantinescu cu revista „101 Alhambra Melody", așteptam cu mare nerăbdare al doilea spectacol al glorioșilor animatori ai Alhambrei. Şi o mărturisim după căderea cortinei pe finalul actului II am făcut reflecția că d-nii Constantinescu și Vlădoianu au avansat considerabil pe calea progresului.

„Marea Ducesă de Alhambra", așa cum ne-a fost prezentată în elegantul cadru al teatrului Alhambra Excelsior, este un spectacol care face cinste teatrului românesc, un efort care trebue înscris cu litere de aur în cartea marilor realizări de artă.

Din nou trebue să atribuim cea mai mare parte din meritele izbânzii d-lui **Nicușor Constantinescu** acest formidabil animator de spectacole. D-sa a dăruit realizării o unitate, o eleganță de stil, un tempo, o mișcare, care toate ating perfecțiunea. Sub bagheta energiei d-sale, asistăm la evoluții strașnice, la impresionante desfășurări de masse, dintre care vom releva senzaționala paradă a circului, de departe cea mai bună scenă văzută vreodată într'un spectacol muzical la noi.

Inconjurându-se de pictori decoratori de superioară clasă, utilizând pentru machetele de costume, artiști de prima mână, având la dispoziție un ansamblu de incontestabilă valoare, d. Nicușor Constantinescu a reușit să realizeze acea unitate de stil, — caracterizată prin aristocrata eleganță de care pomeneam mai sus.

Dintre colaboratorii d-lui Constantinescu vom cita pe d-nii: **Ion Vasilescu** — care a realizat din nou de minune armonia muzicală a spectacolului prezentând și câteva melodii de insinuantă inspirație — **Mișu Constantinescu** — care a dăruit „Marei Ducese" admirabila muzică a prologului și impresionanta simfonie a realizării coregrafice, „Apoteoza muncii" — **Petre Romea** — compozitorul slow-fox-ului „Eu fac cu ochiul" — **G. Willnov, V. Citov** — care a dobândit un succes franc cu melodiile sale „Un basm" și „Fred Astaire-Ginger Rogers".

D. **Eugen Mirea** a scris texte de frumoasă ținută la multe dintre melodiile prezentate în spectacol.

D. **S. Siomin** s'a întrecut de data aceasta cu înscenarea baletelor. Din multele scene puse la punct de d-sa reținem în deosebi „French-Cancanul" și „Tabloul rusesc".

Pentru costumele și decorurile „Marei Ducese", realizate cu un gust, cu o eleganță și cu un rafinament artistic pe care nu l-am întâlnit decât în producțiile de mare desfășurare ale Hollywoodului, trebuesc adresate elogii d-lor **N. Caramanlău, H. Rohrhofer** și **Malisevski** — autorii decorului pictat — precum și d-lui **Siegfried** — autorul decorului în drapaj și a machetelor pentru costume.

La „Marea Ducesă" însă, d. Nicușor Constantinescu a avut mai mult ca nici odată concursul interpreților.

In rolul titular, d-ra **Mya Apostolescu** a desfășurat întreaga gamă a vulcanicului său temperament pe care nu l-am bănuit nici odată atât de complex. Cu o sinceritate și o naturaleță emoționantă, d-ra Mya Apostolescu a trecut cu o artă unică prin toate etapele povestei de dragoste a falsei mare ducese. A spus cuplete, a dansat grotesc și clasic, a cântat romanțe, a jucat scene de ingenuitate sentimentală, și a smuls lacrimi din ochii spectatorilor cu impresionanta rostire a discursului nupțial de la finalul actului I. Sveltă, grațioasă, neobosită, dinamică, emoționantă, frumoasă, cuceritoare, d-ra Apostolescu nu a realizat numai cel mai frumos rol al carierii d-sale ci a dobândit o biruință care o situiază cert. în rândul marilor interprete ale teatrului românesc.

D-ra Mia Apostolescu, falsa „Marea ducesă de Alhambra".

In rolul primului ministru din ducatul de Alhambra, d. **Costică Toneanu** a realizat un tip admirabil căruia i-a împrumutat tot humorul d-sale scăpărător, toată verva d-sale inepuizabilă. D. Toneanu a spus cu un antren îndrăcit cupletul Esmeraldei și a fost salutat cu ropote de aplauze la mai toate intrările în scenă.

Un mare succes — primul cu adevărat trainic din cariera d-sale — a obținut d-ra **Lisette Verea**. La frumusețea scenică și eleganța costumelor cu care ne obicinuise în spectacolele anterioare, d-sa a adaogat aci o dezinvoltură, un temperament, pe care nu i le cunoscusem până azi și care i-au prilejuit o biruință netă în scenele „Spune-mi unde când și cum", „Vulivanda" și „Viața mea e un roman".

O seară admirabilă a avut și d-ra **Virginica Popescu** purtătoarea celor mai frumoase costume ale spectacolului. D-sa a spus cu multă drăgălășenie fox-trottul evantaiului și a obținut un succes plin în trepidanta scenă a căprițelor.

D. **Clark Nichols** a dobândit un veritabil triumf cu impresionanta d-sale înscenare „Apoteoza muncii", Este un tablou de superioară artă pentru care nici un elogiu nu este exagerat.

Frumos a cântat d. **J. Tomici** ariile care i-au fost încredințate. D. **N. Gârdescu** a creionat de minune un amuzant tip de ministru al poliției, d-ra **Elena Body** a avut accente bune de comedie în rolul unei doamne de onoare, iar d. **R. Rang** a fost un șambelan distins, elegant, stilat.

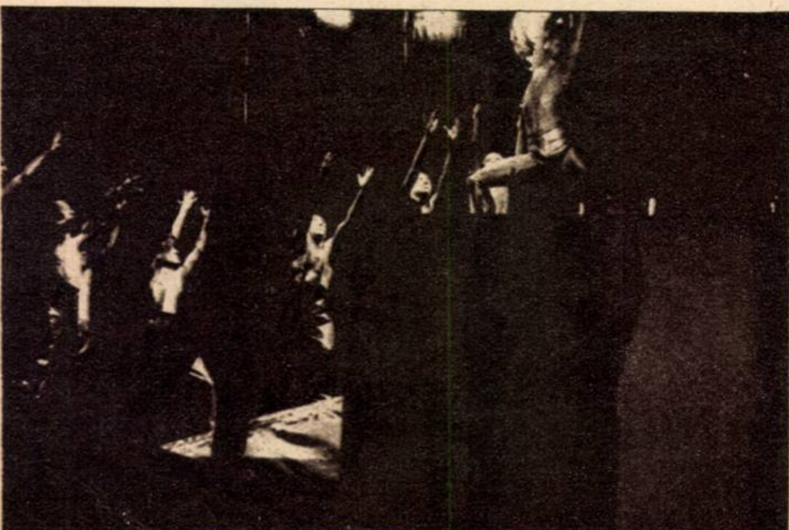
D-na **Annie Siomin** a avut trei apariții excelente dintre care cităm îndeosebi „Dansul păcatelor" admirabil interpretat.

D. **Piu Mironescu** a fost elegant, distins, — în rolul prințului Ricard și a cântat insinuant melodia „Când vrea ceva fetița ta". O surpriză agreabilă a constituit-o reapariția pe scena Alhambrei a d-lui **C. Antoniu** care a interpretat cu multă căldură melodia d-lui V. Citov „Un basm". D. C. Antoniu la care am admirat și ținuta impecabilă pe scenă a avut o parteneră drăgălașă și înzestrată: d-ra **Carmen Tăutu**.

Din restul distribuției cităm pe d-rele **Lulu Popescu, Magda Măgureanu, Mimi Deleanu** și pe d-nii **Al. Dașcov** — impresionant în mărturisirea din actul II, **Costel Berty** și **Traian Petruț** — care-au obținut un succes răsunător în melodia cântată la bar și care-au fost dealtminteri admirabili în toate aparițiile — **C. Calmusky, M. Lorenț, Sandu Andrei** — un dansator de excepționale calități — **Ernest Ricardo** etc.

Mai pomenim vastul ansamblu anonim de tinerețe și frumusețe care s'a mișcat într'un ritm fantastic în acest spectacol frumos și mare, care adaogă o nouă verigă — cea mei frumoasă — lanțului de izbânzi al d-lor **N. Constantinescu** și **N. Vlădoianu**.

ION GOLEA

Apoteoza muncii. Impresionanta înscenare a d-lui Clark Nicholls.

D-l Costică Toneanu în strălucita d-sale creație din rolul primului ministru al „Ducatului de Alhambra".

D-ra Mia Apostolescu și d. Piu Mironescu, în impresionantul tablou al catedralei.

In căutarea zăpezii...

Odiseea unor skiori şi a unui... neskior

IN deficit mare cu somnul, scontam acum câteva zile, să-mi odihnesc oasele trudite în acceleratul Bucureşti-Episcopia Bihorului, care pleacă din Gara de Nord în zorii zilei.

Nevoile vieţii mă chemau la Braşov şi bănuiam că în cele patru ore de mers voiu putea dormi o leacă.

Dau să aţipesc şi pe neaşteptate uşa compartimentului se dă la o parte şi un om gălăgios îşi face apariţia. Buimăcit de somn neîmplinit, am avut un moment de spaimă. Motivul nu lipsea. Persoanele în chestie nu erau îmbrăcate, ca să spui aşa, în mod regulat. Femeile toate tinere, purtau pantaloni, domnii aveau costume multicolore şi pe deasupra ţineau în mâini un fel de lănci. Bănuiţi şi dumneavoastră, persoanele constituiau un grup de skiori.

Dispreţuindu-mă cu totul, s'au aşezat clae peste grămadă, veseli nevoie mare. Cum Dumnezeu poate să fie cineva vesel în zorii zilei.

Ce frumos e să skiezi când ai zăpadă!

Toţi se exprimau într'un limbaj sgomotos, amestecat cu vorbe franţuzeşti, gesticulaţie bogată, plescăituri, în sfârşit ceva infernal. Când trenul s'a pus în mişcare, toţi au fugit la ferestre, strâmbându-se la impiegatul de serviciu rămas stană cu tabla de semnalizare.

Se anunţa o zi minunată.

Două raze de soare străpungeau în diagonală compartimentul. Cu cât trenul înainta, cu atât câmpul se arăta mai golaş de zăpadă. Intr'o doară, una dintre fete pune chestiunea: „Dar credeţi c'o s'avem zăpadă ?"

Intrebarea a avut acelaşi efect ca şi un ciocan care ar fi lovit în creştetul capului pe cei cinci tovarăşi ai mei de călătorie. Toţi au rămas pe gânduri şi se întrebau, cu pauze ca în piesele ruseşti: „o s'avem zăpadă ?"

Femeile erau întemeiate: Zăpada se vedea din ce în ce mai puţin.

E adevărat că dela Câmpina începuseră să se arate petece de zăpadă iar dela Comarnic, doar vârful munţilor scânteiau de zăpada mângâiată de razele unui soare orbitor.

O tăcere de mormânt s'a lăsat în compartiment, tovarăşii mei de drum nu mai crăcneau. Cu privirile aţintite în spre ferestre, cu ochii pierduţi, căutau zăpada. Intr'un târziu, cam pe la Posada, o domnişoară în „pull-over" expresionist, oftă: „N'o s'avem zăpadă !"

Dar, deodată, unul din bărbaţi ţipă ca un scos din minţi: „uite zăpadă !"

Cei cinci tovarăşi au isbucnit în exclamaţii sălbatece. Dar bucuria le-a fost de scurtă durată. Linţoliul alb a ţinut doar întinderea unei păduri.

— S'a terminat ! — au ţipat cu toţii, recăzând pe canapele. Şi iarăşi cinci perechi de ochi au început să sconteze zarea.

— Să vedeţi că n'o s'avem zăpadă !

— Nu mai cobi !

— Să ştiţi că dacă nu se poate skia la Predeal, mergem mai departe !

Şi uite aşa, din cinci în cinci minute exclamaţiile se succedau:

— Uite zăpadă !

— Nu mai e zăpadă !

Prins în hora nebuniei colective, mi-am părăsit şi eu locul, începând să scurtez zarea. Cu ochii aţintiţi spre fereastră, urlam şi eu în cor cu tot compartimentul. Frânt de oboseală, căutam cu ochii peticele de zăpadă, contagiat de nebunia celor cinci.

O tăcere apăsătoare s'a lăsat în compartiment. Dacă meşterul Manole a implorat „o ploaie cu spume", cei cinci şi cu mine şase, implorau zăpadă.

Şi s'a 'ntâmplat minunea: după Azuga, o zăpadă moale şi virgină se'ntindea cât puteai privi.

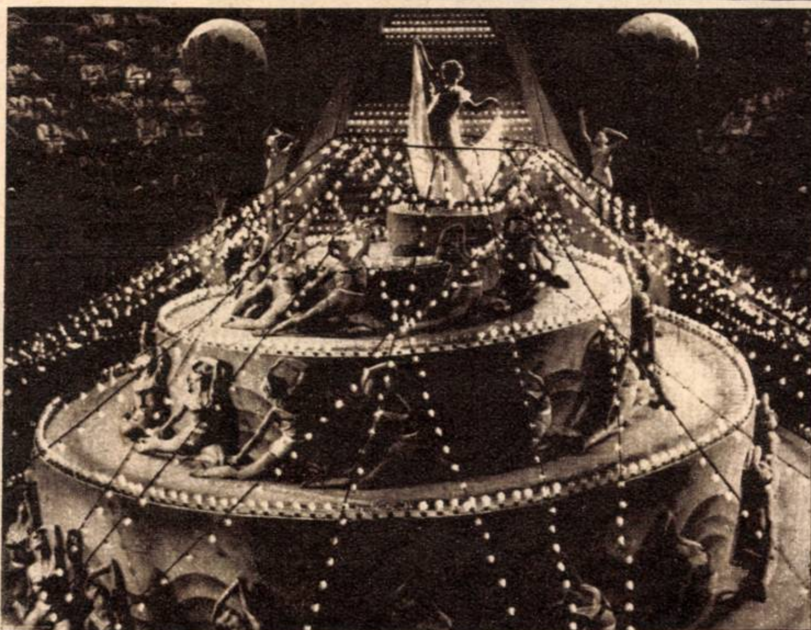
— Zăpada ! — am urlat cu toţii ca nişte naufragiaţi cari zăresc uscatul.

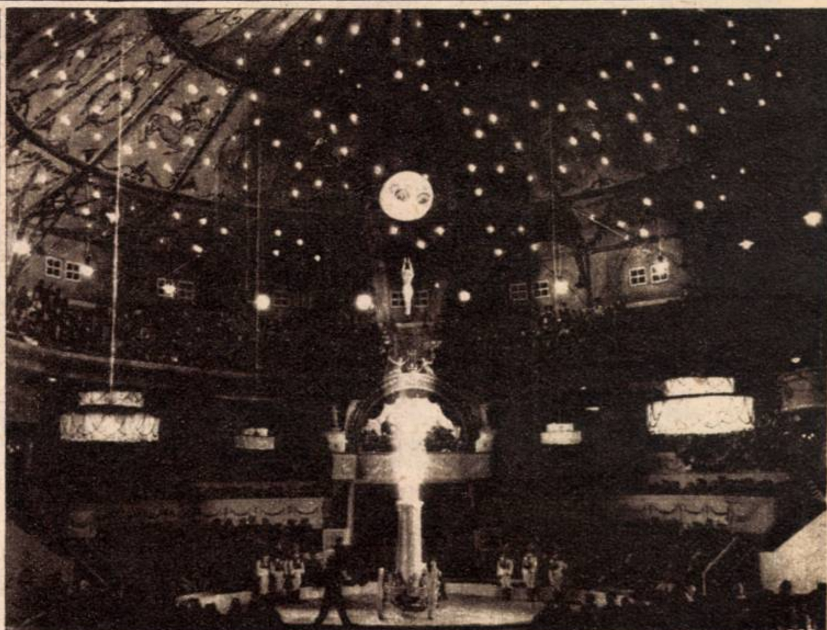
Şi astfel n'am putut aţipi un minuţel. Ca Hamlet, am dreptul să mă întreb : „Ce am eu cu Ecuba ?"

IOAN MASSOFF

Regretatul regisor Ioan Botez, fost 30 de ani în serviciul Teatrului Naţional, a cărui moarte recentă, a lăsat unanime regrete.

„CIRCUL" — TRIUMFUL FILMULUI RUSESC

Cel mai mare succes al sărbătorilor l-a înregistrat filmul „Circul". Nu este cea mai bună producţie rusă prezentată până azi, ci una dintre cele mai bune realizări ale filmului sonor. Acţiune impresionantă, regie de superioară clasă, interpretare magistrală, acestea sunt numai câteva dintre uluitoarele însuşiri ale „Circului", film pe care-l recomandăm călduros cititorilor noştri şi asupra căruia vom reveni cu o cronică detailată.

Fotografiile noastre înfăţişează două scene sugestive din „Circul".

CE MIC ESTE EL ŞI CE MARI SUNT OBUZELE!

Inverşunarea luptei între fraţi, a făcut să se arunce asupra Madridului obuze de 100 kg. unul, dintre care totuş câteva n'au explodat. Fotografia noastră înfăţişează câteva dintre aceste obuze imense, înfiorătoare, alături de un nevinovat copil spaniol, care şi-a pierdut, în cursul măcelului, părinţii, rămânând singur pe lume.

TRAGEDIA SPANIOLA

In lumea întreagă au răsunat de sărbătorile Crăciunului, clopotele odihnei, ale destinderii şi ale bucuriei. In Spania, la Madrid, a răsunat în locul clopotelor, bubuitul tunului, uruitul avioanelor şi ţipetele desnădăjduite ale mamelor care-şi pierdeau copiii, ale surorilor care-şi pierdeau fraţii. Fotografia noastră înfăţişează un aspect vag al tragediei spaniole.

REGINA MARIA LA VIENA

Regina Maria a vizitat recent, la Viena, pe arhiducesa Ileàna. Fotografia noastră o înfăţişează pe M. S. Regina Maria, împreună cu arhiducesa Ileana, în gara Viena.

UN CONCEDIU BINE MERITAT

Mr. Stanley Baldwin, primul ministru al Angliei, a plecat de sărbătorile Crăciunului să se odihnească împreună cu soţia sa. A fost un concediu bine meritat, după frământările prin care a trecut marele bărbat de stat, în ultimele săptămâni.

FAMILIA REGALĂ SPANIOLĂ S'A INTALNIT LA NAPOLI.

Fotografia noastră înfăţişează dela stânga la dreapta: fiul fostului rege al Spaniei, ducele de Segovia, (cu spatele), prinţul Torlonia, soţul infantei Beatrice, infanta Beatrice, ex-regele Alfons al Spaniei şi prinţesa Maria Bourbon, soţia ducelui de Segovia.

SE CONFIRMA CONFLICTUL DINTRE REGELE LEOPOLD ŞI GUVERNUL BELGIAN?

Deşi cercurile oficiale au desminţit, se pare totuşi că a existat un conflict între Regele Leopold şi guvernul belgian, care ar fi cerut Suveranului să se căsătorească a doua oară. S'a vorbit chiar, pentru această căsătorie, de cele două nepoate ale Regelui Danemarcei, principesa Alexandrina Luisa sau principesa Feodora, ale căror fotografii le publicăm mai sus.

L-T-PIVER
PARIS

EAU DE COLOGNE
FETICHE

POUDRE
POMPEIA

POUDR
FLORAMY

CU BARCA PESTE ȚĂRI ȘI MĂRI

Un român înconjoară Europa pe apă. — Un itinerar prin furtună și pericole. — Izolat pe coasta africană. — Peripeții... și totuși o expediție veselă

Un sportiv român — industriașul Lazăr Herdan — însoțit de un simplu marinar, cu o barcă cu pânze, în cinci luni, trecând prin furtuni, vânturi năprasnice, orizonturi de apă, a străbătut următoarele mări: de *Scagerak*, marea *Estului*, a *Nordului*, *Canalul Kiel*, *Canalul Mânecii*, *Golful Gasconiei*, *Oceanul Atlantic* prin strâmtoarea *Gibraltar*, punga *Cadix*, marea *Mediterană*, *Tiraniană*, strâmtoarea de *Messina*, Marea *Ionică*, Golful *Patras*, Golful de *Corinth*, Canalul de Corinth, marea *Egee* — și a atins țările: *Suedia*, *Danemarca*, *Germania*, *Olanda*, *Belgia*, *Franța*, *Anglia*, *Spania*, *Portugalia*, *Maroc*, *Alger*, *Tunis*, *Italia*, *Grecia*. Un atlas aproape. Un itinerar temerar, prin condițiile în care a fost trecut și realizat datorită numai unei tenacități, unei hotăriri și unui act de curaj, primul în felul lui pentru România, dar istoria expediționară numără câteva și le apreciază ca fiind acele deschizătoare de drumuri și victorii asupra elementelor împotrivitoare ale firii.

Sportivul român Lazăr Herdan a făcut cu *„Crăița"* — cum și-a botezat barca — un drum lung cât de două ori distanța dintre *Europa* și *America*, înscriind, prin aceasta, o ispravă îndrăzneață, cu atât mai mult cu cât d-sa în materie de navigație a pornit ca un simplu diletant, stimulat doar de covârșitoarea inițiativă ce o posedă și de curajul adevăratului expediționar.

Un elan care pornia din spiritul dinamic al sportivului, a fost acela care l-a îndemnat, anul trecut să întreprindă tot cu o barcă, însoțit de d. Ion Răznovanu, escapada pe marea Neagră: Constanța—Istanbul și înapoi. Această escapadă a fost preludiul celeia de anul acesta, care a venit să marcheze cel mai glorios început al cutezanțelor nautice românești.

In larg, în Scăgerat

—

Dl. Herdan la timona

A plecat modest, știut fiind doar de cei câțiva prieteni ce priveau cu admirație și cu un oarecare scepticism încercarea pentru care se pregătea sportivul care, de anul trecut, trăia permanent cu ideea expediției lui.

Alesese barca undeva în Suedia, studia manualele de navigație, învăța regulele primordiale, își petrecea nopți întregi peste tabelele de logaritmi, dirijând—mental—călătoria; pregătindu-se pentru tot ce avea să-i opuie vremea și tancurile furioase ale mărilor răscolite de furtună. Un singur om își rezervase pentru a-l ajuta: pe Eremia, un flăcău voinic și dârz — cum s'a dovedit — lucrător în fabrica d-sale și dotat cu acel spirit al încercărilor mari.

A plecat. Nimeni, afară de familia temerarului matelot, care primia, din când în când câteva rânduri, mereu dintr'un alt punct al continentului, nu știa de Lazăr Herdan ceva. Până acum câtva timp, când, ne mai dând nicio veste celor ai săi, o îngrijorare se răspândise.

Ce s'a întâmplat cu *Crăița* și micul ei echipaj? Peste toate mările în acest timp, cicloanuri năprasnice trecuseră. Vânturi uriașe au sfâșiat apele, au înfuriat talazurile, flagelând vasele de toate dimensiunile aflătoare pe mare.

Crăița sigur n'a fost nici ea cruțată!... A fost proectată de vreo coastă stâncoasă?... A fost înfofolită în valuri și sdruncinată de pachetele de apă năpustite? A eșuat pe un mal pustiu, pe litoralul Africei sălbatice? Nimic sigur. Prezumții.

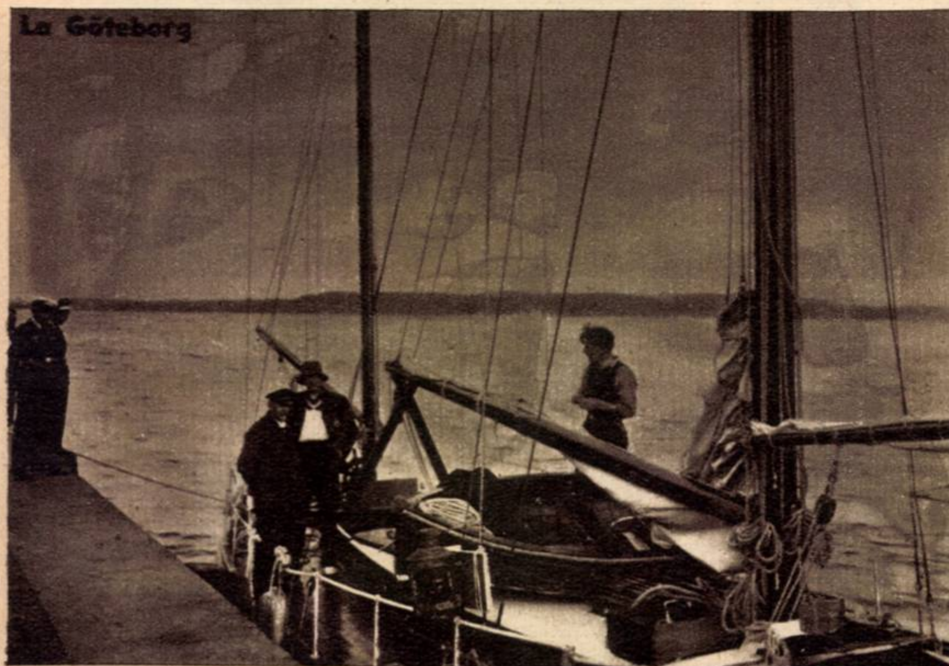

Furtuna

—

Apus de soare în Golful gasconiei

La Göteborg

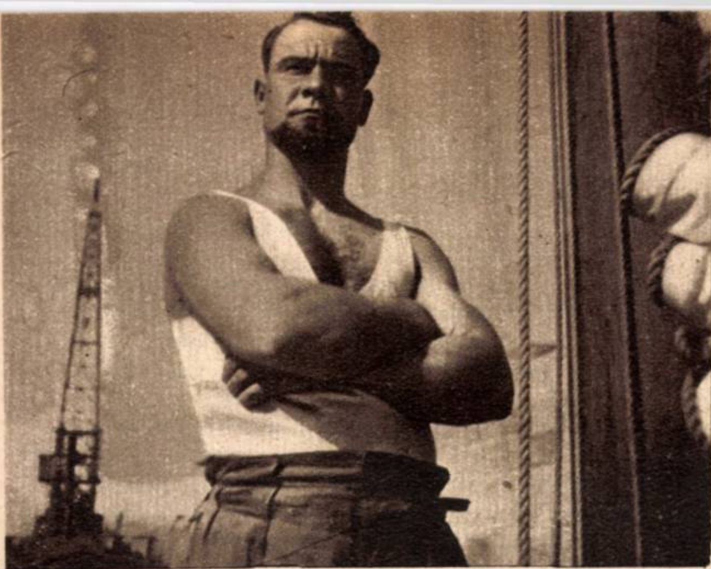

Familia aștepta, prietenii deasemeni, înfricoșați de toate posibilitățile eventuale. Până în ziua când o telegramă din Atena anunța că îndrăznețul matelot a parvenit să-și termine expediția până în arhipelagul grecesc.

Bucurie. În lumea sportivă, în familie, printre prieteni. Expediționarul a venit pentru puțin timp în București să liniștească spiritele, întorcându-se iar să vie cu „Crăița" în țară.

CU BARCA PESTE ȚĂRI ȘI MĂRI. — LAZĂR HERDAN NE POVESTEȘTE ISPRAVA

— Am plecat în lunga mea călătorie, ne spune d. Lazăr Herdan, din pura mea plăcere. Nu gândiam de loc să stabilesc vreun temut record sportiv, — să uimesc lumea... Aveam încredere în mine și „repetiția" de anul trecut, mă încuraja cu atât mai mult. Azi când am dus la bun sfârșit înconjurul Europei pe apă, mă reculeg în însumi admirația mea.

In Eremia găsise elementul bun pe care să-şi exercite giumbuşlucurile. Caracterul jovial al acestuia, temperamentul neastâmpărat, îl făceau apt pentru aceasta. Novice oarecum, orice trezia curiozitatea şi neastâmpărul lui Eremia. Lehre avea de multe ori amabilitatea să-l învețe diferite lucruri în ale navigației dar, din când în când, agrementat cu câte o glumă. Aşa s'a întâmplat într'o zi când s'au luat la întrecere arătându-şi

Crăița la Alger

„CRĂIȚA II"

Barca am negociat-o în Suedia, unde m'am dus să plec în jurul Europei. Am botezat-o „Crăița II", după cea de anul trecut cu care am fost la Istanbul. E o barcă cu pânză şi un motor, de o solidă construcție şi veche de 21 de ani. Rezistența ei şi serviciul prompt îndeplinit, au atestat calitatea ce o are. Deşi de un aspect greoiu, este uşor de manevrat având o perfectă stabilitate şi înfruntând cu trăinice furtunile. Nimic nu s'a defectat pe drum din cauza construcției, ci din a diferitelor accidente suferite.

Am pornit dela Göteburg însoțit de industriaşul suedez Asklund şi marinarul, tot suedez, Lehre. Eu şi Eremia eram însă echipajul definitiv, Suedezii însoțindu-ne doar până la *Hamburg*, de agrement.

Proviziile le-am făcut aci atâtea ca să ne ajungă până la prima escală. Nu voiam să aglomerez bordul şi țineam să-mi procur alimente proaspete pe unde urmam să trec.

reciproc, fel de fel de maniere de a face noduri marinăreşti.

Fiecare se întrecea în a se arăta cât mai priceput. La un moment dat Lehre se propune să-i arate un nod al cărui secret îl dețin foarte puțini mateloți. Un nod făcut în jurul mâinilor. Eremia se lasă şi Lehre face nodul la încheietura mâinilor lui.

— Desfă dacă poți!...

Şi, Eremia, cu cât făcea eforturi mai mari să-l

Dl. ministru Alexandru Zamfirescu, la timona Crăiței.

Prada mării: un butoi pescuit

Odată barca bine pusă la punct, am pornit. Era 15 Iunie, în sezonul când mă aşteptam să întâmpin mări mai puțin frământate de furtuni. Dar n'am avut norocul acesta. A fost o vară în acest an 1936 neagră de vânturi şi fatală prin mulțimea de uragane ce le-a suportat.

O PLECARE VESELĂ

Prezența pe bord a oaspeților a făcut ca plecarea să se facă în condiții pline de entuziasm şi de o camaraderie pur sportivă. Lucrul şi preocupările navigației alternau cu buna dispoziție, cu farsele mucalite, pe care ni le juca Lehre şi cari ne amuzau, făcându-ne cu atât mai agreabilă existența.

Nu pot să nu vă povestesc câteva din ele deşi, după aceea, am avut de îndurat duritatea expediției, calamitatea furtunilor, accidente grave, munca exorbitantă a navigației, nopți de nesomn, oboseli şi tot cortegiul de încercări aspre, ce le-a presupus.

Lehre este un tânăr de numai 18 ani, care a terminat şcoala navală, făcând înconjurul lumii. Cunoscător şi pasionat în ale marinăriei, subiectele amuzamentelor lui le găsim totdeauna în cadrul acesteia.

desnoade, cu atât se strângea mai tare, îndurerându-l. Lehre până la urmă l-a deslegat, dar n'a vrut pentru nimic în lume să-i explice secretul, cu toate insistențele lui Eremia, care voia, după asta, să epateze la Constanța marinarii. Şi, într'adevăr, era un nod grozav...

O altă farsă jucată lui Eremia, a fost aceea când i-au prins de undița trenantă, cu care el se străduia de trei zile şi trei nopți — undița fiind legată de barcă — să pescuiască ceva, un chefal afumat.

— Am prins regele scrumbiilor, izbucni într'o zi Eremia, exasperat tot aşteptând de trei zile să prindă o pradă în undița lui.

Suedezii s'au pornit pe râs. Eremia e contrariat. Suedezii continuă să râdă până când „pescarul" uitându-se bine la peştele prins, care era ditai chefal afumat, l-a trântit, furios, de podea.

De asemeni l-a silit odată să se spele cu marmeladă de caise, pe care i-au oferit-o ca fiind săpun pastă, cu care de altfel semăna.

FOC PE BORD

Marea Nordului, în care navigam, era relativ liniştită. Comanda bărcii mergea de minune.

La timonă făceam cu schimbul, antrenându-ne pentru drumul lung ce-l aveam de făcut. In canalul *Kiel*, unde ajunsesem, vântul scăzuse de tot. Pânzele stăteau moi, înălțate in văzduh. Trebuia să dăm drumul motorului și să admirăm barca în mers, strecurându-ne prin canal. Motorul, în funcțiune, făcea un zgomot monoton. Nimic nu dădea de bănuit că se va putea întâmpla ceva. Totul era în ordine. Priveam peisajul, defileul, vasele ce navigau, fiecare preocupat cu câte o înde-etnicire. Deodată o flacăre izbucnește, speriendu-ne. Barca ardea. Am sărit cu toții, căutând să localizăm focul la pupă, unde se declarase.

Ce s'a întâmplat? Țeava de eșapament, nefiind bine izolată, a încins lemnul care s'a aprins, arzând pe înfundate. Era destul de grav, cum am constatat după ce-am reușit să stingem ncendiul. Barca era avariată. Trebuia să ancorăm în primul port ca să-i facem reparațiile necesare.

Deci, prima escală, silită, am făcut-o la *Bremen*. Aci, într'un antier, am înlocuit partea lemnoasă a pupei, și țeava așapa-nentului căruia i-am pus să i se aplice o dublă izolare ca să evităm alte surprize similare. Această silită escală ne-a ținut ase zile înscriind, riscurile expediției, primul capitol.

FURTUNI ȘI PLOI

Barometrul începuse să devină instabil, indicând vreme proastă, i anunțând furtună. Marea era tôtuși calmă. Suspect de calmă. Când am ajuns în dreptul insu'ei *Funen*, vântul începu să bată extraordinar de puternic. Aparatul arăta o viteză de 100 klm., pe oră. Cu aceestă viteză, ca un taur înfuriat, intra în pânze umflându-le și impingând barca. Mersul era un delir, pândit de oate pericolele posibile. Trebuia să acostăm ceiace am și ăcut, ancorând la o mică depărtare de coastă unde am pe-recut noaptea bătuți de o mare deslănțuită la maximum.

Dimineața, când am vrut să ridicăm ancora, ne-a fost imposibil. e ințepenise, fixându-ne. Departe pe coastă se zăria un sat i cărui locuitori observându-ne că stăm locului și crezând că untem în pericol, a telefonat la *Ijmuiden* să ne vie ajutor n vas de salvare.

Cu tot ajutorul acestuia ne-a fost imposibil să dezancorăm. ram atât de zdravăn fixați, încât barca noastră ținea în loc asul de salvare, deși acesta avea două motoare Diesel.

trebuit, până la urmă, să rupem lanțul ancorei ca să ne utem elibera. In port specialiștii ne-au explicat că ancora ebuie să se fi prins de un *vrack* (vas înecat) încurcându-se fieraria lui.

această primă furtună întâmpinată, după relatările ziarelor, fi pierit peste 50 de vase printre cari și câte-va vapoare ari. Norocul nostru a fost acela că navigând departe de irm și cu „*Crăița*“ atât de rezistentă, am putut trece de rtună, cu toată ploaia care ne biciuia pânzele și cu toate alurile cari ne încălecau. Aceste valuri, cari ajung până la 6 etri înălțime par, văzute, din barcă, adevărați munți lichizi ăpustindu-se peste tine.

arca a mers în plină furtună două zile și două nopți. Vântul care-l primeam în coastă impingea barca și, prin aceasta, pa netezită de corpul bărcii care o brăzda, atenua forța va-rilor. E o condiție imperioasă să pui „la capă" în timp de rtună, dacă nu vrei să fie sfărămată într'o clipită.

avigând astfel, cu ancora de furtuni lăsată, am trecut peste ima urgie întâmpinată. Dar nu înseamnă că am scăpat. Tot umul în Marea Nordului, apoi pe coasta olandeză și belgiană, lanț de furtuni și ploi s'a ținut de noi, îngreuândune mer-l. Toată vremea trebuia să depunem o muncă extraordinară re ne obosia în halul cel mai groaznic, dar....

standa — altă escală. Aci în port, când am ancorat după rtuna care a bântuit constituiam o surprindere în ce privește rocul avut.

primire axtrem de cordială ne-a fost însă răsplata. Yacht-ubul în semn de onor a înălțat tricolorul belgian noi răspun-ndu-i cu cel al țării noastre. Seara, la banchetul oferit în nstea noastră, am povestit paripețiile timpului rău, întreți-ndu-ne extrem de agreabil cu membrii clubului.

n părăsit Ostanda pregătiți să traversăm coastele franceză, aniolă și portugheză ca să intrăm în Mediterana mai puțin văsită de furtuni, credeam...

r până acolo am mai suportat urgia vântului și a valurilor re trecătoarea *Calais*, oprind în port să mai facem unele parații bărcii care trebuia să fie, după asta, torturată din u, în drum spre *Havre*.

ceață groasă stăpânea marea, interpunându-se — un dig de slă — vizibilității. Trebuia să urmărim luminile puternice ale te unui vas, să bâjbăim și să interprindem cele mai diabolice nevre ca să putem intra în rada porturilor.

la *Havre* spre *Cherbourg* alte furtuni, alte valuri și un vânt it de puternic, în cât spulbera crestele valurilor, împroșcând perdea de stropi care întuneca zarea.

vigația se făcea greu. Vântul potrivnic deturna mersul, ne pecta în larg, împiedicându-ne să ne apropiem de port. nci ore de muncă îndrăcită și de mers orbăcăit, calculând pă compas și busolă direcția Cherbourgului, — ne-a trebuit să putem ancora.

Plecând de aci, am atins coasta engleză, pătrunzând în Oceanul Atlantic. Am oprit, cu multă dificultate, în insula *Guerinessey*, pregătindu-ne să abordăm coasta spaniolă în plină revoluție. Un act de curaj deci.

Și am oprit la *Vigo*, ocupat de rebeli. Am fost percheziționați cu deamănuntul ca nu care cumva să ducem arme, ca, după această, — nedescoperindu-se nimic și aflându-se că suntem români — să fim primiți de autorități cu bună-voință.

Cu toate evenimentele tulburi, aspectul orașului era liniștit, viața continuându-și normal cursul.

Auzind că a sosit o barcă cu doi români, a venit să ne caute un compatriot — d. *Chester* — expatriat de 12 ani și stabilit aci. Fapt care nu putea decât să ne bucure, având prilejul să aducem știri din patrie acestui exilat voluntar.

IN APELE PORTUGHEZE CU D. ZAMFIRESCU, MINISTRUL ROMÂNIEI

Dela *Vigo* ne-am oprit la Lisabona, luptându-ne cu valurile uriașe ale Atlanticului.

In capitala Portugaliei m'am dus să fac o vizită reprezentantului țării noastre, d. Alexandru Zamfirescu. Acesta ne-a reținut seara la masă proectând o excursie pentru a doua zi, cu toții la *Cascaes* la o distanță de 13 mile, unde trebuia să se facă o recepție pe bordul Crăiții.

In drum am avut de suportat o pană de motor — neavând vânt să mergem cu pânzele. Aceasta pană era de natură senzațională. Pătrunzând un firișor în gicler l-a ținut deschis complect lăsând să intre o supra abundentă cantitate de motorină în motor, dublând viteza. „Crăița" zbura nebunește răzând suprafața apei. Am propus să ne întoarcem, dar d. Zamfirescu a refuzat. Bun cunoscător al drumului, ministrul s'a așezat la cârmă și a condus barca, în timp ce noi descoperisem cauza panei, la destinație. Eram cu toții uzi leoarcă. Valurile întâlnite se urcau pe bord și ne stropeau ori unde ne-am fi adăpostit.

Odată ajunși la *Cascaes* au început să vie invitații, cari au fost tratați cu nenumăratele bunătăți aduse de d. Zamfirescu. N'a lipsit nici țuica românească.

In furtună am părăsit *Cascaes* spre *Gibraltar*. Mediterana. Calm. Navigație ușoară. Iată atâtea perspective frumoase cari ne stimulau.

Dar câtă greutate, ce luptă și prin câte furtuni n'a trebuit să parcurgem ca să putem ancora în *Gibraltar*. Muntele care domină strâmtoarea este un fort al apărării engleze, perforat de găurile pe unde ar putea porni, în orice clipă, tirul artileriei.

IZOLAȚI PE COASTA AFRICANĂ

In Mediterană am intrat cu aceia aprioricä bucurie ce trebuia să fie desmințită de realități. Ca în nici o vară această mare liniștită a fost bântuită de furtuni năprasnice. Un vânt afurisit sufla puternic, periclitându-ne. Era vântul de sud-est numit *Siroco* care devenise cu atât mai nesuferit, cu cât era dublat de o ploaie torențială. El ne-a făcut să căutăm un adăpost și să așteptăm să treacă. Orientându-ne după harta ce o aveam, am descoperit, pe coasta africană, un refugiu, un fel de pungă în care apa era liniștită. Aci am putut ancora cu bine.

Dar o altă calamitate trebuia să se adaoge plictiselilor noastre.

Odată opriți ne-am pus pe treabă, făcând reparațiile necesare bărcii. Voind să cobor în fundul bărcii să iau ceva și cum scara nu era bine fixată, am alunecat cu ea prinzându-mi piciorul drept și fracturându-mi-l deasupra gleznei.

Izolat pe coasta pustie și departe de orice port, a trebuit să mă doftoricesc singur. L-am legat cu niște parămi, l-am extins să-l pui la loc și l-am fixat între stinghii până se sudează. Dar acest lucru mă imobiliza și, odată cu mine, și barca. Nici o posibilitate de a comunica cu cineva. Aci am rămas trei săptămâni. Era timpul în care familia și prietenii, neprimind nici o veste, se alarmaseră.

„CRĂIȚA" ABANDONATĂ IN ARHIPELAGUL GRECESC

Tratamentul meu sui generis se dovedise eficace. Osul rupt s'a lipit, înzdrăvenindu-se. Deci, la drum!...

Am ajuns cu bine la *Atena* și de aci cu trei escale în diferite insule din arhipelagul grecesc, am ajuns în insula *Psara* unde o nouă surpriză neplăcută ne-a curmat mersul. Un vânt puternic care a început să bată, când ne aflam în fața acestei insule, ne-a smuls vela de furtună, înghițită repede de valurile mari, cari ne săltau amenințătoare. A trebuit să pun în funcție motorul și să merg cu o pânză obișnuită, înfruntând toate riscurile. Și nu erau puține și fără importanță. In larg vedeam periclitate și alte vase. In fața noastră chiar am putut observa o barcă în care se aflau cinci oameni, dusă de valuri vertiginos, spre pierzanie. In situația în care ne aflam și în furtuna puternică ce ne înconjura, nu puteam să le venim în ajutor. Sunt sigur că au pierit în valuri.

Cu greu am putut acosta în insula Psara unde, în afară de câteva case pescărești, nu există nici un alt așezământ omenesc.

Aci am așteptat o barcă să mă întoarcă la Atena, unde să comand o velă nouă.

Alte furtuni și peripeții ne-a întâmpinat și de data aceasta, complectând inventarul de pericole prin care a trebuit sa trec.

La Atena am comandat vela și am luat trennl să viu la Bucutești ca să-i văd pe ai mei. Mâine dimineața plec la Constanța și de acolo în arhi: pelagul grecesc să aduc în țară barca cu care am ocolit Europa. Cine știe câte furtuni mă mai așteaptă în marea Egee, și în Marea Neagră care trebue să le traversez.

Sunt mulțumit că am reușit să duc până azi cu bine isprava mea și simt satisfacția toată a plăcerii pentru care am făcut tot ce v'am povestit. Și d. Lazăr Herdan a început să-și facă bagajul plecării d-sale din nou. In momentul acesta d-sa, cu „Craița" și cu credinciosul său însoțitor Eremia, trebuie să fie în drum spre Constanța, terminând glorios prima mare încercare a sportului nautic românesc.

G. R.

Sfinţirea steagului străjeresc al şcoalei primare din Duboz-Banat.

Cel mai gros stejar din comuna Duboz-Banat. 7 oameni abia îl cuprind.

Sonja Henie, campioană mondială pe Patine HUDORA.

NE VORBEŞTE:

domniţa Arabella Armăşescu

Despre viaţa sa de femee frumoasă; despre destinul său sbuciumat; despre omul care a însemnat cea mai tristă pagină a existenţei sale

ARABELLA ARMĂŞESCU GRAV BOLNAVĂ

Domniţa Arabella Armăşescu, eroina ultimului proces de răsunet din Capitală, se află grav bolnavă. După cum se ştie, d-sa are piciorul drept luxat din timpul procesului şi mâna stângă anchilozată de . . . .

Arabella Armăşescu destăinuindu-se redactorului nostru.

UNDE ESTE ARABELLA ARMĂŞESCU?

UN personagiu, în jurul căruia s'a făcut multă vâlvă luna trecută mai ales, doamna Arabella Armăşescu, se pare că revine pe firmamentul senzaţionalului din cauza enigmaticei sale dispoziţiuni.

Intr'adevăr, de câteva zile nu se mai ştie nimic despre existenţa sa.

Se pare . . . .

Iată ultimele două amănunte pe cari le-a dat zilele trecute presa bucureşteană în legătură cu mult trâmbiţatul nume al doamnei Arabella Armăşescu.

Ambele ştiri deşi par a avea sensuri cu totul diferite, sunt totuşi adevărate şi îndreptăţite de a fi luate în consideraţiune ca atare. Pentrucă este tot atât de adevărat că Domniţa Arabella Armăşescu se află grav bolnavă, după cum este adevărat că a dispărut din lumea curioasă, intrigantă şi pătimaşă care o înconjura.

DE VORBĂ CU DOMNIŢA

Am urmărit-o pe doamna Arabella Armăşescu din chiar clipa când juraţii, recunoscându-i nevinovăţia, i-au redat libertatea. Socoteam că o convorbire cu d-sa, mai ales atunci, ar fi fost pe cât de actuală pe atât de pasionantă pentru cititorii „Realităţii Ilustrate". De aceea ne-am încumetat a încerca să turburăm liniştea mult dorită a Domniţei Armăşescu, sâcâind ceas cu ceas pe toţi acei cari ni-i socoteam de folos în intenţiunea noastră.

Treaba n'a mers însă aşa cum ne-am închipuit. Mai întâi pentrucă un gazetar este întotdeauna indezirabil în jurul unei persoane care în asemenea împrejurări ar dori să înceteze viaţa presei şi mai apoi pentrucă un medic grijuliu îşi luase proaspăta sa pacientă, pe doamna Arabella, care suferea de luxaţia piciorului drept şi de anchilozarea unei mâini şi dispăruse cu ea undeva unde n'o ştiau decât trei, patru persoane numai.

Dar până la urmă truda nu ne-a fost zadarnică. Am isbutit în fine s'o găsim pe doamna Armăşescu într'o casă liniştită din localităţile învecinate oraşului Ploeşti (ne-am legat să nu spunem locul refugiului, nu de alta, dar ca s'o ferim pe preopinenta noastră de zelul confraţilor din presă.

ROMANUL UNEI FEMEI FRUMOASE

Din automobilul care ne duce de mai bine de o oră departe de Ploeşti, coborim în fine în faţa unei case destul de neînsemnată, însă destul de mare ca s'o credem de frunte în comuna aceasta înconjurată de vii.

Suntem anunţaţi încă de ieri aşa că vânjosul portar, care ne aşteaptă în drum, ne introduce imediat.

Reporterul fotograf mă urmăreşte cu aparatul gata de „atac". Şi-a făcut socoteala că dacă-l dă cineva afară, să „fure" măcar o imagine.

Când intrăm în camera bolnavei, doctorul ne întâmpină prietenos sfătuindu-ne să vorbim încet deoarece bolnava doarme. Intr'adevăr, doamna Arabella doarme, pe patul scund din colţul camerei. Este acoperită cu un pled cald, până la gât. Doar o mână îi stă afară, mâna stângă pe care o are înfofolită în şaluri. Câteva clipe am prilejul să-i examinez nestingherit chipul. Trăsăturile feţei i-au rămas aceleaşi cum i le ştiam acum câteva luni: limpezi, regulate şi frumoase. Doar cearcănele vinete de sub ochi îţi arată ceeace nu-i poţi citi în restul figurii: suferinţa pe care femeea aceasta frumoasă o îndură cine ştie de când, poate de totdeauna.

Domniţa Arabella Armăşescu acum doi ani.

DOMNIŢA POVESTEŞTE

Doamna Arabella se trezeşte, schiţează un zâmbet obosit şi-mi întinde mâna. Băigui câteva cuvinte ca să-i lămuresc rostul vizitei.

Ştie. Mă pofteşte să iau loc alături pe scăunelul de lemn.

Doamna Arabella nu ştie ce mă interesează mai mult şi-mi vorbeşte aproape numai despre omul care a însemnat cea mai tristă pagină din viaţa sa; despre Timoceanu. Cunosc însă atât de multe în jurul acestui episod! De aceea stărui şi doamna îmi vorbeşte despre trecutul d-sale dinainte de Timoceanu.

LA CONSERVATORUL DE MUZICĂ

Domniţa Arabella Armăşescu s'a născut la Brăila, fiind al patrusprezecelea copil la părinţii săi.

La vârsta de şapte ani a fost adusă la Bucureşti unde a urmat cursurile şcoalei primare.

Mai târziu, la vârsta de 12 ani a intrat la conservatorul de muzică şi artă dramatică, pe care l-a absolvit după patru ani.

PRIMA CĂSĂTORIE

Fiind o fată foarte frumoasă între elevele conservatorului, este lesne de înţeles cum la vârsta de 16 ani numai, Arabella Armăşescu este cerută în căsătorie de unul dintre cei mai distinşi şi bogaţi tineri de pe atunci, avocatul Stravolca.

Căsătorindu-se, împreună cu acesta, Arabella duce o viaţă comodă, luxoasă şi variată — poate chiar şi fericită — colindând întreaga Europă, stând ani de-a-rândul la Paris, Milano, Londra, Berlin, etc.

PRIMA NENOROCIRE

Reîntorşi în patrie, d. Stravolca a continuat să profeseze avocatura, iar doamna Arabella să ocupe catedra de profesoară la şcoala centrală.

Intre timp secretarul d-lui Stravolca, Urseanu, îndrăgostindu-se de doamna Arabella, care pe atunci era una dintre cele mai frumoase femei din Bucureşti, o forţează, sub ameninţarea cu moartea, să divorţeze spre a se căsători cu el. Ne mai putând rezista acestor insistenţe, pe de-oparte şi pe de altă parte viaţa conjugală alături de d. Stravolca devenindu-i lipsită de interes, din cauza preocupărilor acestuia tot mai abunde, doamna Arabella se hotărăşte şi divorţează. Inainte însă de a se căsători cu Urseanu, proectează să plece singură la Paris, pentru a se recrea. Urseanu, crezând însă că iubita sa vrea să-l părăsească, o atrage la el acasă într'o zi şi în urma unei vii discuţii, trage cu revolverul în ea, apoi se sinucide. Procesul, care urmărea implicarea doamnei Arabella ca asasină, îi dă câştig de cauză.

La un an după aceasta, doamna Arabella se împacă cu

d. avocat Stravolca. Neputându-se recăsători, trăesc împreună câtva timp, până când, spre nenorocirea sa, apare în viața eroinei noastre, Timoceanu.

UN CAVALER DE INDUSTRIE

Nicio femee frumoasă nu va putea ști vreodată când este elogiată sincer sau cu scopuri necurate. Pentrucă femeea frumoasă știindu-se cum este, nu-și va putea închipui niciodată că laudele cari i se aduc sunt nesincere.

In situația aceasta s'a găsit și doamna Arabella când i-a apărut în față Timoceanu, care din primul moment n'a mai contenit cu debitarea adjectivelor de laudă: „frumoasa frumoaselor", „steaua stelelor", „divina mea iubită". etc.; dar care, în intențiunile sale mârșave nu avea alte gânduri decât jefuirea d-nei Armășescu.

JAFUL

Din prima lună de prietenie, Timoceanu a început a cere doamnei Armășescu, diferite sume cu „împrumut". Sume relativ mici: 20.000 lei pentru ca să-și achite o poliță, 30.000 ca să-și cumpere ceva, 40.000 ca să-și cumpere altceva. Iar în urmă, 400.000 pentru o casă și așa mai departe, până în ziua când doamna Armășescu i-a spus sincer că nu mai are niciun leu.

Atunci, înfocatul amorez Timoceanu a dispărut, uitând să restituie doamnei Armășescu sutele de mii de lei împrumutate și uitând chiar să-i dea măcar un document pentru aceste împrumuturi.

Ceea ce a urmat se știe. Când doamna Armășescu, după un an și jumătate de așteptare, s'a văzut jefuită iremediabil, deci când s'a văzut ajunsă pe drumuri, s'a hotărît să-și curme firul vieții. L-a căutat pe Timoceanu, i-a cerut ultima dată restituirea banilor și cum acesta a refuzat să-i dea vreun leu, doamna Arabella a scos revolverul pe care-l avea pregătit și a tras asupră-și. Intervenția lui Timoceanu a făcut ca glontele să-și schimbe direcția și să-l rănească ușor chiar pe el. De aci procesul care i-a ruinat sănătatea și sufletul.

Când îmi vorbește, doamna Armășescu plânge. Șirul nesfârșit de lacrimi i se scurge peste obrajii palizi, ca două râulețe nesecate. Din când în când își îndreaptă privirile spre candela care arde în fața sa și-mi spune:

— N'am dorit rău nimănui. Nici acum nu doresc rău cuiva. Dumnezeul care ne stăpânește nu va uita să ne pedepsească așa cum trebue pe fiecare în parte pentru păcatele noastre.

Acum, Domnița Arabella Armășescu e liniștită, a scăpat de furia agitației ultime prin care a trecut. Și nu mai dorește decât un singur lucru: să-și recâștige sănătatea pierdută. Pentru rest, pentru dreptatea pe care o are și pe care trebue să și-o câștige, lasă totul în grija justiției și a Domnului din Cer.

ION MANTA

„REALITATEA ILUSTRATĂ", revistă de informații și cultură generală. Apare săptămânal, în 24 de pagini mari, tipărite la heliogravură, și un supliment: „De toate pentru toți", în 24 pagini, tipar obicinuit. Director: Nicolae Constantin. Redacția și administrația: BUCUREȘTI, str. Const. Mille 7—9. Telefon 3-8430. Cec. postal: 2741. Adr. telegrafică: „Realitatea" București. Prețul abonamentelor: în țară: pe un an 400 lei: șase luni: 200 lei; trei luni: 100 lei. In Albania, Anglia, Danemarca, Finlanda, Italia, Norvegia, Suedia, precum și statele din America de Nord și de Sud, Asia, Africa, Oceania, pe un an: lei 700; pe 6 luni 350 lei; pe 3 luni 150 lei. In toate celelalte țări din Europa, pe un an: 550 lei, pe 6 luni 280 lei; pe 3 luni 150 lei.

Atributele

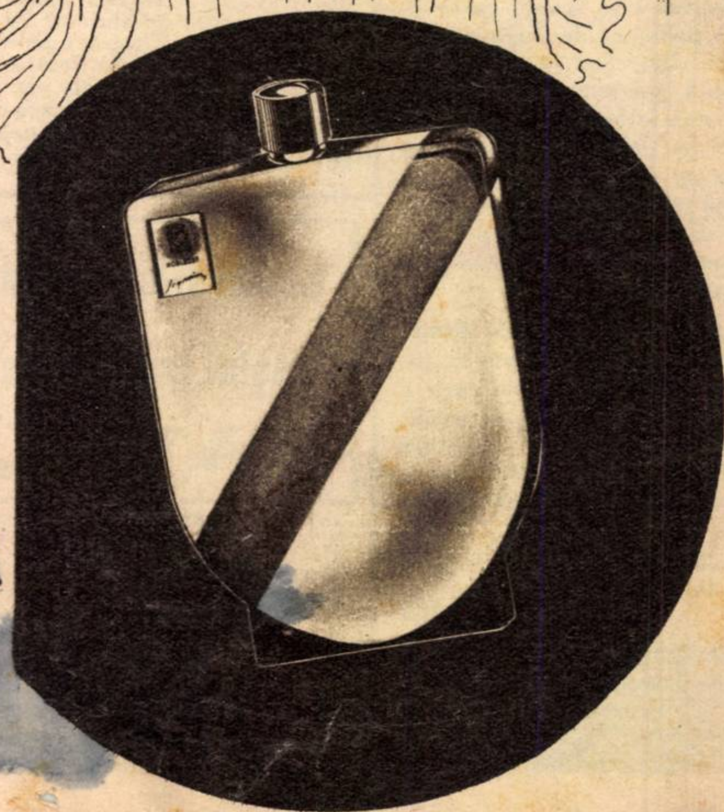
unui om de societate trebuiesc complectate cu originalitatea Apei de Colonia NOBLESSE, a cărei întrebuințare întregește distincția și eleganța Dvs.

Buna impresie pe care prezența Dvs., o lasă în lume, e în strânsă legătură cu Apa de Colonia pe care o întrebuințați, așa că împreună cu amănuntele impecabile ale îmbrăcămintei, persoana Dvs. să împrăștie Parfumul unui om obișnuit cu lucrurile prețioase.

VERITABILE NUMAI IN AMBALAJUL ORIGINAL

NOBLESSE

O NOUĂ CREAȚIUNE LEGRAIN